Plymouth, Pa., 21 d. Gegužio.

Talpindami szitame numeryje *kun. A. Burbos atsiliepimą link lenkiszkų besanžinisz kų užpul....* turime paminėti, kad kožnas isz lietuvių, sziek tiek apsiskaitęs, žino ko ponai lenkai dėl musų geidžia; jie troksztа, idant mes lietuviai iszsižadėtume savo tėvynės Lietuvos, pamestume savo prosenių kalbą ir jų paproczius, o umai ir staigu griebtumėsi prie lenkiszkos kulturos ir lenkiszkos kalbos, savąją tėvyniszkąją palaidodami džiaugsmingoms giesmėms į amžiną bedugnę. Jog tai yra teisybė, ką sakau, parodo tai beveik kasdieniniai taktai. Pirm kiek metų, kada lietuviszkas klausymas pradėjo judėti tarp lietuvių Amerikoje, nevien lietuvius, pradedanczius apie savo kulturą dirbti bjauriojo po lenkiszkus laikraszczius, bet net ir savo apysakose buvo pradėję perstatinėti tulus lietuvius kaipo caro numylėtinius ir Lenkijos draskytojus ir buvo pratę girdėti nů jų tik keiksmus ir visokius iszdergimus už tai, jog norėjo mylėti savo tautystę. Bet lietuviai ant tokių sznekų nepaisydami, žengė toliaus savo tautiszkůse darbůse. Pagaliaus sziądien, kada mes jau suvisu veik apsiczystyjome nů lenkų ir pradėjome patys dėl savęs dirbti, kada jau pataikome be jų apsieiti, jie, pasigedę, po visus savo laikraszczius szaukia broliauti su jais, podraug musų vadovus iszdergdami visokiais maskoliszkais sznipukais, nekatalikais, suvadžiotojais ir norinczіais mus pražudyti.

O nesulaukimas, kad mes turėtume su jumis daugiau kada brolauti! ir jusų rupestis apie musų vadovus yra suvis nenaudinga; jus dirbkite dėl savęs, o mes dėl savęs; jus vadovai tegul buna jum geri, o mus mum. Ir kurgi jus akys, kad drįstate dar mus kalbyti ir siulyti savo brolystę! Juk per tiek amžių mes jum vergavome ir apsiėjote su mumis kaip su vergais, bet XIX amžius to nedaleidžia. Juk kad butumėte norėję su mumis broliauti ir santaikoje gyventi, butumėte apsiėję kaipo lygus su lygiais, kaipo broliai su broliais, ką neužginu, kad suvienytomis spėkomis butume nors kiek ankszcziau įstengę pasipriesztinti savo siurbikams maskoliams. O dabar nůszirdžiai melstume ponų lenkų *nesikiszti į musų tautiszkus reikalus ir důti mums szventą ramybę!*

J. A.

Isz Lietuvos.

— *Suvalkų rėdybà.* Vis tankiau galima iszgirsti rugojant — ukinįkus ant tarnų — szeimynykszczių, o szeimynykszczius, ant ukinįkų. Klausant skundus ukinįkų, rodos kad szeimynykszcziai kalti, t. y. niekam netikę, o kada kalba szeimynykszcziai, tai visą kaltę nů savęs nusiima, o pilnai ant ukninįkų sprando sukrauja. Katrie czia kalti, nereikia daug galvos mankyti: man rodos kiekvienam yra gerai žinoma, kad kaip tarp „služaunįkų“ yra gana tinginių ir palaidunų taip ir isz ukinįkų nemažai yra beszirdžių žmonių, kuriems rodosi, kad už kelis rublius algos nusiperka szeimynyksztį su kunu ir duszia. Jeigu jau butinai reiktų rasti, kurie yra kaltesni, tai sakyczіau, kad ukinįkai, nės jie patys tankiausei ir iszpaikina savo tarnus.

Matyt, kad nesutikimai su tarnais įsipyko nekuriems ukinįkams, nės vienas ukinįkas padavė praszymą *Senapilės* virszinįkui, kad butų įvestas toksai budas, jog ukinįkai kas metas iszdavinėtų liudyjimus savo tarnams, kaip jie per metus tarnavo. Virszinįkas atsakė anam ukinįkui, kad jie savo valscziuje kaip nori, taip gali nutarti laike susirinkimo. Dagi prižadėjo pats per susirinkimą pajudinti tą klausymą. Ir isztiesų, kada buvo pirmutinis susirinkimas, virszinįkas paklausė ukinįkų, ar jie nenorėtų įvesti tokį budą, kad kiekvienam služaunįkui butinai reiktų iszdůti liudyjimas, kaip jis tarnavo.

— Gerai, gerai, gerai! — suszuko visi ukinįkai vienu balsu. Paskui nutarė taip ir suraszė tokį „prigovorą“, kad jeigu atsirastų toksai ukinįkas, kursai priimtų pas savę szeimynyksztį be liudyjimo, tai turėtų už tai užmokėti 5 rublius bausmės ir kelias dienas į advaką sėsti. Toksai nutarimas buvo padarytas *Szunskų* valscziuje. Kaip man rodos, tas nutarimas sziůse laikůse bus iszganingas: netik suvaldys padykusius szeimynykszczius, bet ir blogus žmones-ukinįkus privers buti geresniais. Juk sziądien služaunįkai eidami pas blogą ukinįką raminasi tům, kad „jei matysiu kaip, tai pamesiu“. O dabar pametęs ir negavęs liudyjimo turės iszsikraustyti isz Szunskų valscziaus visai į kitą, nės tame valscziuje nė vienam ukinįkui nebus valia jo priimti. Taigi ir blogus szeimynykszczius ir blogus ir nedorůs ukinįkus tas nutarimas prie sienos prispirs.

Pereitą sykį rasziau, kad buvo krata pas Vėliczką Beržiniůse (Karklinių v.). Dabar da priduriu, kad kaip zemskiai važiavo pas jį krėsti, tai vieszkeliu taip važiavo kaip visi žmonės važinėja, bet vos tik iszsuko į keleluką, vedantį ant V. namų, lėkė kaip tik arkliai įkabina. Mat skubinosi, kad jůs pamatę ne paslėptų ko. Atvažiavę paklausė V-os, ar daleis jiems krėsti, ir tik gavę daleidimą krėsti, krėtė. Turbut jie nesiklausę neturėjo tiesos krėsti. Ar buvo isz tų 15 žadėtų kratų Gižų valscziuje nors viena, neteko girdėtiti. Laike vienos kratos, kuri buvo pirmiaus, o apie kurią savu laiku rasziau, vos nesugriebė krecziamąjį su numeriu „Vienybės“. Iszsigelbėjo tik taip, kad padavė isz užpakalio minėtąjį numerį kitam lietuviui, kurį zemskiai atsivedė su savim, kaipo liudinįką. Kur ir kada taip buvo — nesakysiu dėl prieżasczių, apie kurias taip-gi nėra reikalo pasakoti.

Keturvalakių parapijoje nesutikimai: parapija pykstasi su savo prabaszczium. Reikėjo klebonijoje naujų tvartų ir kitų triobėsių. Pernai suszaukė susirinkimą ir nutarė sudėti pinįgus ant tų triobėsių. Dabar jau visos naujosios triobos gatavos, tik tuli parapijonys sako, kad pirmasis susirinkimas per daug pinįgų ant triobėsių paskyrė, o kad susirinkimas, sako buvęs nepilnas, tai dabar szauks antrą ir nutars, kiek ant triobų pinįgų paskirti. Kas czionais kaltas — prabaszczius ar parapija, negaliu pasakyti, nės nežinau.

J. Vėžys.

Bajorų tarpe patrijotizmas ant tiek pakilo, kad jie ir už didesnius pinįgus maskoliam lietuviszkos žemės pardůti nenori. Kauno, Vilniaus ir Gardino rėdybose yra uždrausta vietiniams inteligentams žemes pirkinėti. Maskoliams net didelius dvarus valna pirkti ir tai pusdykai, nės su lenkais, vokiecziais, kuriems czia pirkti nevalna, konkurencijos neturi. Lietuviams tiktai tiems mažais szmotais valna žemes pirkinėti, kurie yra nemokinti ir savo tarpe nei kunigų, nei kitų inteligentų neturi, reikia dar, kad iszrodytų, kad anie yra paleistuviais, jokių brostvų ne neszio-

jancziais, kaip maskoliai vadina kad nebutų „fanatikais“.

Nekurie bajorai yra priversti savo dvarelius dėl visokių priežasczių pardûti, o jų tarpe buvo ir a. a. Narkevyczia, kuris Žarenų dvarelį prie miestelio žemaicziûse turėjo. Tam už 13 valakų žemės viens maskolius 10,000 rublių siulė, bet ans lietuviszkos žemės maskoliui pardûti nenorėdamas, dvarą į dalis padalino, lietuviams pardûdamas. Lietuviai anam nabasznįkui Narkevycziai apsiėmė dalimis mokėti po kelis szimtus, o kartais ir po kelis desėtkus rublių. Prie to dar daug mažiau užmokėti sulygo, nės 8,000 rublių. Dar sulyg szioliai skolinįkai neiszsimokėjo, nės dar ir sunus su pinįgų atėmimu visokius klapatus turi. Lai silsti Narkevyczius duszia pakajuje, kad net su savo medegiszka trota ant lietuviszkos žemės maskoliaus neužleido! Girdėtisi, kad pagal jo budą ketina ir kiti bajorai lietuviai pasekti.

Girdėtisi, kad laukinįkystės nupûlimas, daugel gaspadorių į ubagystę atvarė. Apie tai girdėtisi visur. Sztai ir Vaszkų parapijoje, Panevėžio paviete, Vainerenių, Ruczionių ir kitų kaimų gaspadoriai už skolas apraszyti tapo. Kûlabjausei žydams ir Vaszkų bankai skolingi pasiliko.

Nû to laiko, kaip Vaszkų banka nû Puzino apvogta tapo pasitaisyti negali, ir dabar tai bankai subankrutavojus, tie visi skolinįkai, kaipo bankos sąnariai, galės savo kailį įkiszti.

Vis kalba, kad Puzina savo bėdą Siberijoje iszvargęs į tą krasztą pagrįžsz, ano laiko banko urėdnįkus į bėdą dėl savo naudos įvesdamas. Kada Puzina kitą kart Vaszkų banko sąnariams ir urėdnįkams rokundą iszdavinėjo, tai pinįgai buvo į pakelius suriszti, į popierą suvynioti ir ant virszaus užraszyta, kad yra tiek ir tiek. Turi buti isz viso 18,000 rublių. Taigi taip dideliam ponui, kaip Puzina, sąnariai patikėjo ir pinįgų neskaitydami pasiraszė, kad anie yra czielybėje. Vienas tiktai p. Puslauskis ginczą vedė, sakydamas, kad anas mato rokundą, bet nemato pinįgų. Tada kiti urėdnįkai — sąnariai ant jo szoko supykę, kad anas taip teisingam, kaip Puzina, žmogui tikėti nenori. Puzina tada metė Puslauskiui vieną pakelį, kur buvo szimtas užraszytas, tas rublines bumaszkas skaitydamas datyrė, kad yra 101 rublius. Tada visi ant Puslauskio szoko sakydami: Mislyjai, kad mažiau ogi yra daugiau! Puzina tada tarė: Ponai, mes ir be Puslauskio apsieisime! Taigi Puslauskis po rokundų nepasiraszęs iszėjo, o kiti sąnariai pinįgų toliau neskaitydami pasiraszė, kad yra visi. Bet kada sudas reviziją darė, tai pasirodė, kad daugel pinįgų truksta. Puzina ant savęs visą bėdą paėmė ir per tai kiti ponai už savo kvailumą neatsakė, bet dabar girdėtisi, kad Puzina veltu neatvažiûs, bet prigądins gerai apiplėszdamas visus tûs, kurie jam tikėjo ir už teisingą laikė.

— *Jonava*, Kauno paviete. Didžioje Pėtnyczioje pirm Velykų Szventa upe, Nerio prieplauka, seliai su ranstais buvo leidžiami, bet ant Nerio jau iszplaukus taip nelaimingai po Jonava su dideliu smarkumu ant gelžkelio tilto stulpų užėjo, kad seliai visiszkai isziro, septyni troptinįkai paskendo, o asztuntasis, kuris tos kruszos tarpe koję sulaužė, iszgelbėtas tapo.

Kauno gubernatorius Klinkenbergas, kunįgą Valanczauskį Kauno seminarijos profesorių ant Jelgavos mokytinių kapelijonų paleidžia, bet Kuržemės gubernatorius Sverbejevas aną į Jelgavą priimti nenori už „miatežnįką“ laikydamas, nės ans kada tai svetimoje parapijoje be maskolių daleidimo kokia ten bobą iszspaviedojęs. Taigi dabar regis Jelgavos mokytiniai vėl be vilties kapelijono gavimo pasiliks. Toki tai yra visoki maskolių kabliukai!

Laikrasztis „Wisła“ 1895 m. Zeszyt I. talpina du straipsniu, kuriûdu mumis turi apei ti: ponas Jonas Vitartas „Litewska spółka rodzinna“, o Gabrielės Radziewyczіutės „Rybactwo na Litwie“.

?.

— *Svedasûse*, Aukmergės pav. prie vietinės bažnyczios yra daugel davatkų ir davatkinįkų, tai yra tokių, kurie per dievobaimingumą ne iszteketi ir ne apsivesti prisižadėję buvo, mergystės dorybę pildydami. Bet kaip tai sako „kraujas ne vandû“ per tai netiktai atsitinka, kad iszteka ir apsiveda, bet davatkų ir davatkinįkų tarpe kartais ir treczias atsiranda. Neseniai viens davatkinįkas apsivesti panorėjo, per tai kiti davatkinįkai norėjo anam kalį iszperti ir butu tas atsitikęs kad žmonės nebutu atgynę.

Isz tos priežasties, kad davatkų ir davatkinįkų tarpe tam panaszus ir kiti peržengimai atsitinka, kunįgai turi anûs privadžioti, o tos „szventos“ žmogystės savę už nekaltus laikydamos tûjaus szį tą ant kunįgų iszmislyję vyskukupui pranesza. Taigi ir Svedasų viena davatka X. be žinios nû kitų davatkų vardo, o savo vardą paslėpusi prie vyskupo skundą ant kunįgo Nainio suraszė. Kada kitos davatkos tą skundą dar neiszsiųstą atrado, davatką X. ant rinkos nuvedusios pririszo prie stulpo, kur arklius risza, aną nuplakti norėdamos, bet ant gvolto miesczionys subėgo ir iszgelbėjo. Dabar supykę miesczionys storojasi, idant Svedasûse davatkų suvisu nebutų. Tas Velykų treczioje dienoje atsitiko.

Andai buvo kalbama, kad Stanaitienė su pinįgais isz Chicagos miesto isz Amerikos iszbėgo, kad su kitais gyveno ir per tai per dvasiszką ir svietiszką sudą persekiojama buvo. Turėjo namus, neseniai Žagarėje nupirktus, vėl pardûti, bet su didele trota. Pirko anûs už 1,700 rublių, o dar prie jų pataisymo 200 rub. pridėjo, paskui bebėgdama su trota už 1,100 rublių pardavė kitam. Gminos (valscziaus) sudas atsprendė jai ir jos preikszui K . . kuris pacziûtas buvo po 25 ryksztes įrėžti per tai ana su tûmi pacziûtu vyru vėl į Ameriką iszpleszkėjo, bet turbut į „antrą Ameriką“, nės ten daug klastų pridirbusi suimta taptu. Taigi anûdu isz Amerikos raszė į Žagarę, kad ten laimingai pribuvo ir kad jiems gerai eina.

Yra kalbama buk Petropilėje per Velykas kas žin koks universiteto studentas į carą szovęs ir jam į ranką tropijęs, o paskui pats nusiszovęs. Ant kiek tai yra teisybė, mes czia sužinoti negalime, nės vietiniûse laikraszcziûse apie szitokius dalykus nedaleista raszyti, o užrubežiniai laikraszcziai pas mumis sunkiai ateina.

Czia turiu priminti, kad isz tos priežasties, kad laukinįkystė turi dabar suvisu kitais keliais eiti, nės žmonės kiti norėdami kąsnį dûnos pelnyti prie pramonystės ir prekybos griebiasi taigi ir laikraszcziai turi eiti tokiais keleis, kurie yra dėl žmonių reikalingi. Girdėjau žmones rugojanczius, kad po prusiszkus lietuviszkus laikraszczius nieko, ko jiems reikia, rasti negali, bet visoki niekai ir „baikos“ lyg dėl mažų vaikų suraszyti, kad ten prekybos dalyke nieko sužinoti negali, kad laikraszcziai suvisum praktiszku keliu neeina.

Viens laikrasztis yra per didelis „ponaitis“, kitas per didelis „kunigas“, bet tikro „gaspadoriaus“ ir „prekėjo“, kuris mus nů žydų nevalės gintu — neturime. Žmonės klausinėja, kur ką gali pigiai nupirkti ir brangiai pardůti, nės gaspadorystei silpnai einant, prie prekybos griebiasi, bet nėra dar tokio kas jiems tą pasakytu nės apie tą nei „ponaitis“, nei „kunigas“ nežino.

— *Krůpiai*, Szaulių pavietas. Per tai kad důna yra pigi nereikia daug dirbti, idant ant jos užsipelnyti. Isz tos priežasties žmonės priprato dykauti, prie dárbo norą teriodami. O per tai, kad nors ant důnas dirbti nenori, bet pilvas savo neatleidžia, pradėjo svetimus svirnus ir kamaras plėszti. Sako, kad prie tokių plėszikų priguli netiktai biedni bobeliai, bet ir kaimų gaspadoriai. Taigi dabar nieks tame kraszte nėra pasitikrinęs, kad turės tą rytoj, ką turi sziądien. Vis tai yra „gera“ programa tų, kurie sako: „kas vagia tai savo atsiima“ lyg kad rodos tam, kur mantą turi, Dievas nů dangaus be darbo metė. Taigi dabar naujo mokslo vaisiai parodo, kad nors jie „savo atsiima“, bet dirbti patys nenori, ant kitų darbo tykodami. Bet vienok nors „savo ima“ turi bijotisi ir dėl szunų nutildymo szį tą įtaisinėti. Taigi tie plėszikai pakulas su taukais spirgina ir anůs szunims meta, idant tie darbą turėdami apie anůs garsą nedůtu. Apie Resiainius vagys vėl kitaip daro, nės mėto ragus su taukais ir mėsą prikimsztus dėl szunų zabovą darydami.

— Ir pacztos urėdnįkai nori szį tą užsipelnyti. Sztai žmonės gůdžiasi, kad Papilyje (Szaulių pav.) kokios tiktai gromatos ar iszeina ar ateina, su szvelniomis pacztilijonų rankoms, peržiuremos yra. Anie moka rublius ir siunczia-mose gromatose pacztavas markes dailei iszimti, o paskui perpjautą nů galo gramatą su gumerabika taip dailiai užlipyti, kad nežinomas nepažins. Net nů gromatų ir markas gražiai nuima, taip kad adresantai turi paskui už anas dvigubus pinįgus mokėti. O žinoma kad ponai pacztalijonai po gromatas landydami ir pinįgų jieszkodami labai tankiai ir szį tą dėl jų nereikalingą atranda, o tada viena ir antra gramata į policijos ar žandarų rankas nuėjusi nemažai raszantiems bėdos padaro.

Varlė.

— *Isz Latvijos. Jelgagoje* gimnazijos vyriausybė isz 80 mokytinių kvatierų rengiasi pusę uždengti. Kaip ėjo per kvatieras profesorių revizija daugel netvarkų atrado, kurios yra netiktai nedorios, bet ir jůkingos. Sztai vienoje kvatieroje atrasta, kad yra devyni mokytiniai, o tiktai szeszios lovos. Klausė tada profesoriai gaspadinės, kur miega dar trys. Ant to gaspadinė atsakė:

— Trys mažį mokytiniai, neturi lovos, tai guli su manimi!

— Tům prasczіau, atsakė profesoriai, mažiau butu grieko, kad tamsta su didesniais gulėtumei.

Du broliu Szneideriu, apie kuriůs buvo seniau kalbėta įtaisė paslaptinę draugystę su aukso smilcziais prekiavimo. O isz tos priežasties, kad nei jokios paslaptinės draugystės be ministerijos daleidimo buti negali, per Velykas Jelgavoje anůdu Szneideriu su savo draugais suaresztavoti tapo.

44.

— Ant spaudos parodos Petropilėje, kur buvo ne tiktai maskoliszkos knįgos, laikraszcziai, bet lenkiszki, vokiszki, ir t. t., o taipojau ir lietuviszki. O isz tos priežasties kad dabartinės Maskolijos rubežiůse mažai lietuviszkų knįgų isz uždraudimo priežasties buvo spaudinta, tai daromos buvo užrubežiaus „kontrafakcijos“, tai yra knįgos ir laikraszcziai užrubežiaus su melaginga maskoliszka cenzura ir Zavadzkio spaustuvės Vilniuje firma. Per tą parodą maskoliszkoji valdžia gavo grynai dažinoti, kad lietuviai moskoliszkos kulturos pasisavinti nenori, o savo stengiasi iszkelti. Pas lenkus ir maskolius buvo pirma nůmonė, kad tai tie „prakeikti vokiecziai“ Prusůse tas knįgas ir laikraszczius iszmislinėja ir spaudina, idant lietuviams pasigerinti ir prie savęs nů maskolių atitraukti. Nors maskoliai ir dabar teisingai „prusokus“ už intrigantus tame dalyke laiko, bet visgi numano, kad nors intrigos daromos, bet visgi „vokiecziai“ literariszkų straipsnių neraszo, kad czia turi lietuviai patys, o ypacz isz maskolių paczių pusės darbůtisi. Per tai lenkai ir maskoliai pradėjo sznipinėti ką daro tie „litvomanai“ (lietuviszki patrijotai), o norėdami tą „litvomaniją“ užgesinti prabeda sznipinėti, kas tie „litvomanai“ yra, ką jie raszo ir dirba, kokias veda korespondencijas, gal turi kokias draugystes, sutarimus ir t. t. ką daro ir raszo kunigai.

P. Kornizovas „Novoje Vremia“ raszo, kad lotyniszkas raides lietuviams reikia daleisti, o „Varszavskyi Dnevnik“ dėl lietuviszkų dalykų su Krokavos laikraszcziu „Czas“ ginczą veda.

?

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

— *Washington, 20 Geguž.* Per Supreme Court Justices tapo numesti visi mokesczіai kaip tai „thi income tax“. Dailus susimylėjimas ant didczturczių. Nežinia dėlko nesusiprato tą padaryti dėl vargdienių darbinįkų.

Matyt kokia tai teisybė yra ant svieto!

— *Cleveland, Ohio.* Sziomis dienomis priemiestyje Collinwood nežinomas žmogus praszė, „foremano“ ant stacijos gelžkelio Lake Shore ir Michigan Southern, kad jam důtų užsiėmimą. Kada jam atsakė, jog neturi dėl jo jokio darbo, suszuko: „Dieve mano, ar tai žmogus jau jokio darbo negali gaut, kad užsidirbti ant gyvenimo? Jeigu taip yra, tai nors galiu numirti!“ Už valandos suszuko: „Likit sveiki vyrai!“ metėsi po ateinancziu trukiu ir paliko sutruszkytas po ratais.

— *Welsville, N. Y.*, 14 Gegužio. Baisi nelaimė atsitiko sziądien isz ryto Bingham, Pa., mažoje apygardoje, esanczioje 15 mylių nů czia. Taigi melnyczioje firmos Pech, Haskell & Cobb ekspliodavojo baileris, ir tai su tokia syla, kad visas budinkas paliko sugriautas. Neapsiėjo taipgi ir ne be nelaimės žmonių, kadangi penki darbininkai paliko ant vietos užmusztais, o trys tapo paojingai sužeistais. Priežastis ekspliodavojimo yra dar nežinoma.

— *Malvern, O.*, 14 Gegužio. Sziądien isz ryto czia dikcziai prisnigo. Ligumoje Saudy vieszpatauja toks perimantis szaltis, kad panaszaus tame meto laike neatmena nů 1859 m. Sodai szįmet neiszdůs jokių vaisių, kadangi szaltis nuszaldė netiktai žiedus, bet ir užsimezgusius bumbůrus. Miežiai turi buti iszantro sėjami.

— *Indianopolis*, 15 Guguž. Exprezidentas Benjamin Harrison iszkeliavo isz czia szią-

dien po pusdieniui į kelionę į rytus. Pirmiausei stos Newarke, N. J., kur istoriszka valstijiszka draugystė suteiks jam orderį, prie kurios tai progos p. Harrison'as laikys kalbą į surinkusius draugystės sąnarius ir sziaip jau žmones. Isz Newarko exprezidentas nusidûs į New Yorką, kur užtruks dvi nedėli. Czia dûs nuimt nû savę paveikslą, kuris taps patalpintas „Baltamjam name" Washingtone.

— *Pittsburgh, Pa.* Dvideszimts penki tukstancziai darbininkų, dirbanczių dirbtuvėse firmos Carnegie Steel Company, aplaikė džiaugsmingą žinią, kad nû 1 dienos Birželio sz. m. taps pakelta mokestis 10 c. ant dolerio.

— *Manitowoc, Wis.*, 16 Gegužio. Frydrikas Haukohl, czionyksztis miesto iždinįkas, nusiszovė vakar po pietų. Pereitą pavasarį republikonai iszrinko jį isznaujo ant to urėdo. Priežastis patžudystės turėjo buti sunaikinimas publikos pinigų.

— *Washington*, 17 Geguž. Laike Balandžio m. surinkta 44,506,34 dol. varde pribunanczių padotkų.

— Washington, D. C. 17 Gegužio. Namas „Ice City Brick Company", attokus keles myles nû szito miesto, sziądien sudegė iki pamatų. Blėdys, padaryta per ugnį isznesza 50,000 dol.

— *New York*, 17 Gegužio. Pereitą naktį ant Long Island buvo stiprus szaltis, kuris daug blėdies padarė po daržus ir sodus. Daugeliose vietose vandû užszalo. Apie didelį szaltį pranesza taipgi ir isz Naujosios Anglijos (New England).

— *Saratoga*, 17 d. Gegužio. Ant gelžkelio Delaware & Hudson pereitą naktį susitikę susimuszė trukiai, exspresavas ir tavorinis. Isz 75 keleivių keliolika apturėjo tai mažesnes, tai didesnes žaisdas. Peczkurys tavorinio trukio ant vietos tapo užmusztas.

— Szandard apreiszkia telegramą isz Berlyno, kuriame padûti yra reikalavimai Rosijos byloje rytinės Azijos. Rosija reikalauja apleidimo salos Quelpart, gulinczios tarpu Korejos ir Japonijos, ir porto Lazarow. Japonija reikalauja 100,000,000 taelų atlyginimo už sugrąžinimą kynam pussalio Liao-Tang, bet apsvarstymai apie tai dar yra nepabaigti. Protestas Ispanijos prieszai užėmimą salos Formozos per Japonus atėjo pervėlai.

— *Paryžius*, 15 Gegužio. Delegatai didesnių prancuziszkų bankų susirinko czia, kad po vadovyste ministerio Honataux nutarti apie paskolinimą pinigų Kynam.

— *Londonas*, 14 Gegužio. Czia buvo laikyti manevrai 4,000 kariaunos, kurie labai nukentėjo nû karszczio. 10 kareivių griebė saulės spindulіai, kurie nusųsti į ligonbutį.

— Londonas, 14 Gegužio. Daily Graphic pranesza isz Shangajaus: Po Pepikiną pasklido garsas, buk Japonija nereikalavo jokio ypatiszko atlyginimo už apleidimą kynam pussalio Liao—Tung. Pakilo isz to didelis nusidyvyjimas ir abelnai giria tą Japonijos sumislyjimą. Kynai karsztai rupinasi prikalbyti Europos vieszpatystes paskolinime piningų, kad kûnogreicziausei galėtu iszmokėti Japonijai kariaunos kasztus.

— Londonas, 14 Gegužio. Isz Romos telegrafavoja į „Central News", kad ant petycijos pasiraszusios per 10,000 katalikų isz Lenkijos, szv. Tėvas paraszė laiszką pas carą, praszant jo susimylėjimo ant kunigų, kuriûs nukalėjo ir iszsiuntė į Siberiją ir ant Kaukazo.

— Londonas, 14 Gegužio. Vieszpatauja czia dideli karszcziai, isz kurios tai prieżastіes buvo keli atsitikimai užgriebimo saulės spindulių.

— Londonas, 16 Gegužio. Postas apreiszkia telegramą isz Petropilės, praneszantį, kad Japonija turi mieryje laike septynių mėnesių sutraukti visą kariauną isz Korejos.

— *Hawanna*, 16 Gegužio. Valdžia aplaikė žinią, praneszanczią apie kraujo praliejingą kovą, atsitikusią 12 d. sz. m. po Jureto, kuri tęsėsi 12 valandų ir pasibaigė Ispanų pergale. Prażaidė jie tiktai 17 užmusztų ir 30 pažeistų. Maisztininkai turėjo prażaidyti apie 200 užmusztų ir sužeistų. Kubos maisztininkų rokavosi apie 2000 žmonių, tûm laik kada Ispanų kareivių buvo tik 400.

Pranesza taipgi ir apie kitą muszą po Arroyo Faranjo, kur taipgi privertė maisztinįkus bėgti.

Kareivio sužiedotinė,

Apysaka isz baudžiavos gadynių.
(*Latv. raszė Upits, liet. g. L.*).

(Tąsa.)

IV.

Kiek sanvaiczių (nedėlių) praslinko, per kurį laiką nieko patėmytino ir svarbaus neatsitiko. Petras su Tryne per dienas susitikdami daugiaus kuklesniais darėsi negu iki tam laikui. Beje: buvo antradienio (utarninkas) vakaras, sanvaityje priesz Martiną. Stypnėkų Trynė buvo nunėrusi pirsztinių porą su įvairiais įvairesniais rasztais. Buvo galima gerai suprasti, kad jai szis darbas dailiai nusisekė. Džiaugsmo jûkai perbėgo per jos veidą, kaip pažvelgė ant poros pirsztinių gražiai nunertų ir iszplautų. Ji įriszo jas į vilnonę skarytę. Tûjaus galima buvo numanyti dėl ko jos yra nunertos ir kam bus padûtos. Trynė nuėjo Kalnėnų link. Eisime jai paskui pas Kalnėnus vidun, tada pamatysime, kuris bus laimingas.

Pas Kalnėnus jau buvo pavalgę vakarienę. Moteriszkos ir vaikai, pas peczių susėdę, škuto bulves. Gaspadorius pats taisė sudus, netoli nû škûmės sėdėdamas; pusbernis, 17 metų vaikinas, ant sûlo sėdėdamas lopė nagines ir prižiurėjo žiburį, tai szakalę (balaną) isztraukdamas, tai vėl įkiszdamas į žibinczių. Petras prie durų vyjo panczius ir apinasrius. Visi buvo basi ir vienmarszkiniai, apart to, rodėsi, jog visi yra ramus, kadangi isz kampo į kampą liuliavo jûkai. Kada Trynė įėjo, tai truputį aptilo ir tai dėlto, kad dar geriaus isznaujo pradėti. Buvo pradėję jûktiesi isz pusbernio Andriaus, arba, kaip visi jį vadino, Arklegonio. Vienas už kito pradėjo pasakoti Trynei, kad Arklegonis jau esąs apsirinkęs mylimą, ir kaip veik ant poterių nueisią ir užsakai iszeisią, tûjaus busiąs didžiu vyru ir tûjaus kelsiąs svodbą. Svodbininkai jau esą užpraszyti, tiktai truksta pirszlio, bet ir tas busiąs veik randamas. Andrius per visą laiką klausėsi ir kaip kada pasakydavo: „ne klausyk tamsta, Trynele, tai nėra teisybė".

„Kaip tai ne teisybė?" Griete, jauna ir tukli mergina, atsakė: „Tu tikt dėlto su Petru parmainei lovų vietą, kad geriaus iszrodytum ant berno".

„Ne taip! Petras norėjo apsimainyti lovomis, bet asz nenorėjau", Andrius beveik su aszaromis atsakė.

Minėtos lovos buvo ten pat prie durų kampo. Auksz-

cziaus toje vietoje buvo peczius, bet dabar į antrą kampą perkeltas, o pecziaus vietoje pastatytos net trys lovos, viena ant kitos. Vienas szonas lovų buvo prikaltas prie sienai, o kitos prikaltos prie dviejų stulpų, įkastų žemėje. Apaczioje gulėjo kiaulių piemů, vidurinėje lovoje gulėjo bernas, o virszutinėje — pusbernis. Dabar, kaip jau girdėjome, Petras apsimainė su pusberniu lovomis, sakydamas, jog norįs augsztinėje lovoje gulėti, kad daugiaus ruimo turėti. Andriui tokia permaina labai patiko, kadangi prie jo lovos, kur jis pirma gulėjo, sienoje buvo plyszys, per kurį vėjas szvilpė, o kaip kada ir vandů pasirodydavo, smarkiam lytui lyjant.

„Asz Arkleganiui tikiu", Trynė užtarė Andrių. „Ką czia apie niekus sznekėti!", Gaspadorius pertraukė. „Pasznekėsime mės Tryne, apie svarbesnius dalykus. Ar Stypnėkų karvė jau pasitaisė?"

„Matai! Dėde", Trynė, prisiartindama prie gaspadoriaus, sakė: „kipszas be perstojimo jodinėją biedną gyvulėlį"....

„Kaipgi biednas gyvulėlis gali pasitaisyti, kad apie tai niekas nesirupina ir nenori nieko gero daryti", gaspadinė įsimaiszė į sznektą.

„Kaip tai nesirupina, mamyte, kaipgi nesirupinti! Viską darome, kaip tikt iszgalime ir ką kaip nů ko iszgirstame ir ką žinome. Musų gaspadinei dar buvo užvardytas vandů, ir tą davėme, bet kaip kipszas jodinėjo taip ir jodinėja".

„Ar su dalgiu mėginote, kaip asz sakiau?" Kalnėnė užklausė.

„Taip, mėginome. Musų gaspadinė ir pati apie tai žinojo. Pririšzome augsztinįką dalgį karvei ant nugaros, bet tas pagonas yra gudrus, pakreipęs dalgį ant vieno szono, jodinėjo, ir vėl radome karvę nukankintą ir szlapią, kaip isz vandens isztrauktą". „Dalgį taip lengvai negalima pririsztį, kad į szonus nekryptų", gaspadinė isz prigyvenimo mokino: „geriaus yra pririsztį duncį (didelį peilį, kuriůmi gyvůlius skerdžia), kurį kipszas negalės paversti szonan".

„Ir tai musų gaspadinė iszmėgino", Trynė, ranka modama, atsakė: „bet ar tokiam biesui iszminties truksta? Jis atsisėdo ant duncio koto, taip kad jokio laszelio kraujo ant aszmenų nebuvo".

„Kad kitaip negalima atsikratyti nů kipszo", gaspadinė traukė toliaus: „tad penktdienio (pėtnyczios) vakarą reikia pririsztį karvei ant nugaros vyczių krumą sukilpotą; jei kipszas tada norės jodinėti, tai kilpose susipanczios ir liks kilpose. Pagautą kipszą iki tol reikia muszti su szermuksznine rykszte, pakol jis pradės persipraszyti ir prižadės, jog daugiaus neateis. Bet tai yra sunkus mokslas, jus to negalėsite iszdaryti".

„Kodėl ne, mamytė, tas yra labai lengvu, prie tokio darbo juk nereikia daug mokėti", Trynė prieszinosi.

„Ką tu sakai, Tryne! nesakyk taip, kad paimsi szermuksznine rykszte ir tůjaus primuszti kipszą! Kad tu jam tikt kirsi, tai tu pati jausi skaudėjimą. Rykszte turi buti padaryta nů trijų metų szermukszinio ir dar isz virszunės kreivos; nukirstą medelį atsargiai už virszunės reikia vilkti namon, bet nėra vale atgal atsižiurėti. Jei taip nepadaro, tai toji rykszte nieko negiliůja. Namieje reikia nů jo skabyti szakas ir isz tų padaryti tris kipszo kryžius. Tikt su tokia rykszte galima kipszą atbaidyti".

Visi su pasistebėjimu klausėsi gaspadinės pasakojimo, tiktai Petras, kampe sukdamas panczius, sykių sykiais norėjo prasijůkti. Kaip rodėsi, jis gaspadinės pasakojimui netikėjo. Kaip gaspadinė užtilo, Petras nusiszypsojęs tarė:

„Trynyte, kaip tu pareisi namon, tai padaryk kilpas ir nutverk kipszą, asz jį primuszių ir jam gyvam kailį nulupsiu. Man yra gana geras ąžůlinis botkotis, su kuriůmi kaip kirsiu porą sykių, jau nereiks jam daugiaus lankytiesi".

Nekurie pradėjo jůktiesi, bet gaspadinė pradėjo Petrą barti:

„Nu, Nu! nepasirodyk toks gudrininkas, kad tav tikt kokia nelaimė neužtiktų. Argi tai nėra girdėta, kad ir žmones kipszas jodinėja?" gaspadinė, į kitus atsigrįžusi užklausė.

„Matote, asz į tai netikiu, kad kipszas jodinėtų žmones!" Petras dyvyjosi.

„Nebuk netikintis Tamas!" gaspadinė pasirėmė ant Raszto Szvento žodžių.

„Jeigu jis manę pradėtu jodinėti, asz paimcziau dalgį rankosna ir tada kipszą supjaustycziau", taip atsakė Petras.

„To visai nereikia", gaspadinė pribuvo su patarme: reikia tikt lovą apsukti antraip, tai yra: kojų galą į galvų galą, galvų galą į kojų galą tai kipszas ir nebekankins".

„Bet kad asz jį pagaunu ir daugiau nebepaleidžiu, ką tada jis darytų?" Petras užklausė.

Gaspadinės vietoje pats gaspadorius atsakė:

„Tu dar, Petrai, neesi buvęs kipszo nagůse, todėl tu taip ir szneki. Kad kipszas spaudžia, tai negalima nė žodelio isztarti ir nė mažojo pirsztelio pajudinti. Asz vieną sykį buvau kipszo nagůse. Dabar jau bus geras laikas praslinkęs, bet asz tą atsitikimą taip atmenu, jog man rodosi, tarsi vakar tas viskas buvo. Buvau pargrįžęs nů Stypnėkų, kur ant budinių (szermenų) buvau gerai įsiliksminęs ir vėlai parėjęs. Tu, gaspadin, gal dar apie tai atmeni. Tu ankszcziau pargrįžai namon, kadangi pas tavę buvo atvažiavę svecziai".

Gaspadorius savo darbą padėjęs į szalį, nusznypė su pirsztais sav nosį ir tad toliaus traukė savo sznektą apie kipszo darbus. Visi beveik nusigandę klausėsi.

„Kaip sugrįžau, visus jau radau giliai įmigusius. Asz ant lango bliudelyje radau kiaulienos mėsos ir pradėjau valgyti. Ar man tikite ar ne, bet savo amžiuje nebuvau tiek daug valgęs, kaip aną vakarą. Buvau labai nuvargęs, todėl tůjau lovon, bet ant nelaimos užmirszau uždaryti mažąjį langą, per kurį kipszas įlindo ir pradėjo manę užgulęs sloginti. Asz jums sakau, negalėjau nė žodelio isztarti, nė pajudinti mažojo pirsztelio. Buvo, tai buvo sloginimas. Stengiausi isz visų savo iszgalių pajudinti nors kojos mažąjį pirsztelį. Sunku tai buvo padaryti, bet ant mano laimos nors su didžiausiu vargu iszgalėjau kojos mažąjį pirsztelį pakusztinti, ir tada, tada, vis lengviaus ir lengviaus man pasidavė ir ant galo visai pasigavau"....

„Kas tai yra kipszas, mamyte?" Kampininko Martino mažasis vaikas su didele baime užklausė savo motinos, jai it arti prisipausdamas.

Martino pati, prisiglaudusi prie savo vaiko, labai patylom sakė: „vaikams reikia tylėti, kad dideli žmonės pasakoja. Argi tav viską reikia žinoti! Kas viską nori žinoti, tas veik pasensta".

Szis paaiszkinimas jau butu pakakęs vaikui, jeigu gaspadinė nebutu įsimaisziusi į jų tarpą:

„Kodėlgi vaikui apie tai negalima pasakyti? Juk czia

nėra jokių paslapczių. Tokiu budu vaikas užaugdamas nežino nieko pasaulėje ir nežino it nieko, tarsi maisze augintas ir viedre girdytas. Eik szian, Kriseliau, asz tav pasakysiu, kas tai yra kipsza!“

Vaikas su baime prisiartino prie gaspadinės, savo pirszto neisztraukdamas isz burnos, ir prieszai ją atsistojo.

(Toliaus bus).

Lietuviai!

Žvelgkime į Elzas-Lotringiją ir mokykimės isz jų nusidavimų.

(A. B. isz Hagenau T. K.)

„*L. C.*“

(Tąsa.)

Jau mete 1856 apgailistavo Strasburgio mokytojas Liudvikas Sznergans pražuvimą vokiszkos kalbos, sakydamas: „kruvinai apsravėję ir priesz smertį kovodami timsą dabar vokiecziai dulkėse ir veikei jų smutnosios akelės užsimerks smertyje“. Visokios priprovos buvo nutvertos, jeib neapykanta ir visos painės priesz vokieczius ir jų kalba pasiplatintu; paniekinimai su nepadoriais žodžiais nebnorėjo liautiesi, vokiecziai turėjo tylėti ir nusiminti. Kad jau tarp nemokytų žmonių tai kasdien matoma buvo, ale ką sakysi, kad jau ir mokytiejie prancuzai tą paczią dumą iszreiszkė! Mete 1861 6 Balandžio tapo naujai pabudavotas tiltas, per Reino upę pas miestą Kehl, szlovingai pravažiūtas. Tas pravažiavimas prasidėjo nů miesto Strasburg (tůlaik prancuziszkas) czia tapo didelė půta kelta ir ant Napoleono garbės užgerta. Į badiszkąjį miestelį Baden parvažiavus buvo czia vokiszkiejie augszti ponai ir susirinkę, kėlė taipojau didę půtą, ir gėrė ant garbės ir sveikatos Badų kunigaikszczio, kurio mieste jie susiėję buvo. Ale prancuzai dėl to supyko, kad ne už Napoliono sveikatą tapo užgerta; pasikėlę nů stalo atstojo ir nesidavė susiramdyti, norint dabar vokiecziai ant Napoleono sveikatos užgėrė. Mete 1863 norėjo parapija Nupprechtsace pas Strasburgį prie savo bažnytėlės vieną vokiszką szmotelį isz bybelių piraszyti, ale prefektas tai uždraudė. 29 Kovo 1865 m. padavadyjo Moselvalcziaus Rotas atstatymą visų tų mokytojų, kurie dar netobulai prancuziszkai kalbėjo, taipo sakydams:

„Mes norime per szitą padavadyjimą veikei tą Ezesą sulaukti, kuriame žmonės viso valszcziaus taip prancuziszkai savo pajautime ir susikalbėjime pareitu ir kitaip neb'kalbėtu, kaip tikt prancuziszkąją kalbą“.

Priesz szitą padavadyjimą murmėjo vokiecziai Lotringiůse ir skundėsi, sakydami. „Niekados tai nenusidůs, kad prusai taip toli galėsenti pareiti ir ant vokiszkųjų Lotringių ponavoti! Kaip mete 1866 prusai ant Estreikių laimėjo, tai buvo pavydas be galo: visi užkampių laikraszcziai lyg taipojau ir vokiszkiejie szaukė nepaliautinai ant atkerszyjimo; kova priesz vokietystę tapo suvisa gale varyta. 25 Lapkriczio 1868 raszė prefektas Moseldepartmango: „Patrijotiszkose provincijose ant rytų rubežiaus norime mes prancuzus turėti, ale nei jokį vokietį. Iszgaiszinimas vokiszkųjų ypatybių pastos ant didžios naudos, kas ant tikėjimo ir patogaus pasielgimo pareities!“ Visa vokietystė pradėjo mažintis, kaip jau ir tokių vokiecziu rados, kurie pradėjo savo kalbą niekinti ir darkyti ir lyg į ůdegą įsikabinę prancuzams paskui bėgti; vos permanomai prancuziszkai vapėti galėdami, dingojos jie jau tikri prancuzai beesą. Lyg taip jau ir didžiausiůse miestůse vokietijoje buvo prancuziszkas budas randamas, ant paveikslo miestas Kehl – Badų žemėje turėjo isz virszaus prancuziszka iszžiurą, tarsi tenai vieni prancuzai gyventu. Visi užraszai svetainių, remestnįkų, prekysczių ir t. t. buvo prancuziszki, ogi ir laikraszcziai bei kiti rasztelei turėjo daug prancuziszkų žodžių. Bet dabar yra tame dalyke kitaip pastoję ir vokiszkoji kalba tampa czystyjama.

Czia dar atsimenu vieną gražų nusidavimą apie Draguląitį prie 1 Leib–Huzarų regimento; tasai buvo viename „Keleivio“ numeryje 1863 m. apraszytas, rasi skaitytojai seno „Keleivio“ dar jį atsimįs. Keli žodžiai galėtu sziczion sektis. Czia mes matėme, kaip prancuzai vokieczius ir jų rubus apjůkė; ale lietuvys mokėjo vokieczių lygiai ir [illegible]vo garbę atitaisyti. Tai buvo mete 1812, kaip prancuziszkasis marszalas Makdonaldas su didžiu vaisku po Napoleonu I į Rosiją traukė ir turėjo aplink savę daug ordonancų; vokieczių, italijonų, holenderių ir lenkų, kuriůs pracuziszkiejie ordonancai (jėgerei) su visokiais zaunyjimais, užkabinėjimais ir iszjůkimais paniekino ir galiausei dar lietuvnįką ant imtynių su kardais užprasė; Draugulaitis apveikė, prancuzas smertinai sužeistas tůjau pasimirė. Potam buvo tarp jų pakajus, ir prancuzai neb'drįso kitus užkabinėti.

Kad mes tokius bartinus ir nelemtus nusitikimus prie prancuzų ir iszpaikintų Elzasų skaitome, tai mes tikt nenorime jůs visus iszpeikti ir paniekinti, bet tiktai jų piktus provyjimus ir darbus: yra juk gerų prancuzų ir daug gerų Elzas vokieczių, kurie krikszczioniszkai pasielgia ir garbingi yra.

Prie visų tokių suspaudimų ir paniekinimų, kuriůs vokiecziai po prancuzų valdžia iszkentėti turėjo, radosi tikt didžiausioji dalis Elzasų, kurie nenusiminė, bet isztikimai prie savo kalbos pasiliko; ogi tai buvo jiems ant žegnonės.

Jie pradėjo po tokiais spaudimais vis daugiaus už savo kalbą rupintis ir patys nepateikavo: visur miestůse ir ant kiemų buvo vokiszkos draugystės (dainavimo draugystės) atsiradusios.

(Toliaus bus.)

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— *Waterbury, Conn., 15 Gegužio. Skaitlius draugysczių liudija apie tautiszką gyvumą Konnektikuto lietuvių.*

Musų kraszto lietuviai norįs nesenei pradėjo rodytis tarp kitų brolių, bet savo krutumu jau tikrai žymiais stojosi. Jei taip kur kitur lietuviai ant tokio palygintinai mažo skaitliaus darbůtusi kaip pas mus, tai jau sziądien turėtumėte Amerikoje daugiaus per 200 broliszkos pagelbos draugysczių. Szitai pas mus yra szitos lietuviszkos draugystės:

1. Kůpa „Susiv.“ Fairfielde,
2. Kareiviszka draug. S. Jurgio Bridgeporte.
3. Dr. S. Pranciszkaus New Havene.
4. S. Andriejaus Meridene.
5. Szaka draugystės szv. Kazimiero, su savo charteriu, kurį greitai apturės isz Waterburio.
6. Tenai gi kůpa „Susivienyjimo“.
7. Dr. szv. Jurgio Union City.
8. Kůpa „Susivienijimo“ tenaigi.
9. Dr. szv. Kazimiero Waterburyje.
10. Dr. Kunigaikszczio Gedimino.
11. Dr. Ženklo lietuviszkos tautos.
12. Dr. szv. Elzbietos moterių.
13. Kůpa „Susivienyjimo“.
14. Dr. szv. Jůzapo New Britaine.
15. Kůpa „Susivienyjimo“

vardan Apveizdos V. Dievo pas Broad-Brooką ant farmų.

16. Surėdymas parapijos szv. Jůzapo Waterbury je.

17. Surėdymas parapijos vardan szv. Mykolo New Britaine.

18. Politikiszkas Kliubas Waterburyje.

Szitą regint, kaip lietuviai dirba savo lietuviszką darbą, szirdis dżiaugiasi ir viltis auga apie geresnius laikus dėl musų brolių. Dar neatbutinai reikia, kad užsidėtu broliszkos pagelbos draugystę Torringtone, kur yra 8 lietuviszkos szeimynos, o vyrų isz viso lyg keturių deszimtų. Tenai jau buvo užsidėjus lietuviszka draugystė vardan szv. Panos Marijos, bet isz priežasties tamsybės vadovų ir sąnarių pakriko. Torringtone taipogi yra tėmijamas didelis doriszkas isztvirkimas, kaip retai kur kitur. Tenai „Saulė su Taradaikoms“ turi savo korespondentus ir Taradaikos darbų pildytojus. Todėl tokia smarki kolionija kaip Torringtonas, žemiaus stovi už kitų vietų Konnektikuto lietuvius. Tenai taip yra užsidaryti po įtekme airiszių kunigo lietuviai, kad lietuviszkas kunigas isz Waterburio, noris netoli, labai nepigiai tegali prie jų nuvažiůti. O lietuviai taip dar tamsus, kad niekaip nesupranta savo reikalų ir důda savę vedżioti už rankos svetimiems, kaip maži kudikiai. Hardfordo lietuviai lyg sziolaik dar tebemiega. Jų prisikėlimui periszkadyja tamsybė ir paleistuvystė. Atsibuskite broliai nės bjaurus jusų miegas. *Mažutis.*

— *Pittston, Pa.* Pas mus beveik kas dieną yra tiek daug neujienų, jog raszant į laikrasztį kas nedėlę butu galima priraszyti sieksnius straipsnių: jegamastis tai kumą pavarė ir vaiko nekrikszty jo, tai prie parapijos nepriėmė tokį žmogų, kurs pirma buvo atszalęs tikėjime, bet vėl nori pasitaisyti ir kataliku buti ir t. t.

Bet eikime prie paties dalyko. Jau „Valties“ N. 52 buvo patalpinti musų parapijos nutarimai, o tůs nutarimus padavėme jau vyskupui 9 dieną szio mėnesio ir lauksime ką mums vyskupas ant to atsakys, kaip prižadėjo. Mes parapijonai, kaip galima suprasti isz „Valties“ N. 48, nenorime kunigo pavaryti, tikt norime žinoti kiek musų parapija turi skolų, kiek ant metų yra surinkta pinigų ir ant ko iszleista, vienok mes apie tai nieko nežinome, bet viskas guli tamsybėje, nės a jokio komiteto nėra, kadangi musų Jegamastis viską savo sugniaužtose rankose laiko. Taigi mes jieszkome tikt teisybės pas dvasiszką vyriausybę, o apie „*antrą kvailybę*“, kaip raszo neva katalikiszkas laikrasztis „Garsas Amerikos Lietuvių“ N. 19, isz kurios neva „*vienas nubėgo pas dr.Szliupą* ir t. t.“ visai nesuprantame. Taigi ir „Garsas“ jau nėr žinios kodėl pradėjo kliajoti, kad net mus pavadino maisztinįkais ir bedieviais, jog jieszkome teisybės kur reikia. Matyt „Garsas“ nů musų Jegamaszczio ar nebus tikt papirktas, kad musų vyskupą pavadino Szlupu.

Mes labai dyvijamėsi, jog „Garsas“ neapsižiurėjęs patalpino tokią korespondenciją, sulyginanczią Pittstono katalikiszką parapiją su Freelando bėdieviais. Teisybė, Pittstone yra keli bedieviai; matyt ir Žin. turi prigulėti prie bedievių smarkesnių, jeigu taip dailei moka nupliovoti ant musų parapijos.

Viens isz buvusių pas vyskupą.

— *Pittsburgh, Pa.* Musų teatraliszka draugystė 6 tą d. Gegužio atgrajino komediją po vardu „Ponas ir Mužikai“. Nusidavė labai puikiai atgrajyti, už ką mus aktoriai verti pagyro. Tiktai labai papeiktinas yra daigtas, kad ant minėtos dienos suvis mažai susirinko isz lietuvių. Nekurie, kaip sakant, negalėjo pributi isz priežasties darbo; bet didžiausias papeikimas turi buti tiems, kurie, atlikę dienos darbą, ir tai nėjo, sakydami kad butu angliszkas, tai eitumėme pažiurėti, o dabartės tie patys lietuviai grajys, tai ką ten jie gal parodyt, — na ką gi tu broli gali eiti ant angliszko, kad nei žodžio nesupranti tos kalbos, o czion tavo gimtoje kalboje buvo perstatoma, ir viską galėjai suprasti kas ką kalbėjo.

Isz tos tai priežasties, kad lietuviai nesusipranta ateiti ant perstatymų, negalima bus daugiau nieko perstatyti ant scenos, ba kasztų visados yra o jeigu jau nei kasztai negal užsimokėti, tai jau nėra ką sakyti; o kur darbas, ką pertiek laiko reikia gudintis ir vaikszczioti vakarais? tas tai dalykas nėra vieno darbas; jeigu nori ką tautiszko parodyti ir įkvėpti dvasią lietuvystės, o tas nei jokio vaisiaus neatnesza, tai ir tiems patiems spėkas atima, dirbant ant lietuviszkos dirvos. Kiek viena tauta, jeigu turi kokį savo tautiszką perstatymą, tai visi su noru eina prisižiurėti, ir tame užsidega szirdis tėvyniszka meile kiekvieno gero tėvynainio; o tarp musų brolių lietuvių tas suvis kitaip yra: ar tai nesuprasdami, ar isztinginio, ar tai mažu gailiasi tų kelių centų iszleisti. Bet, pažiurėkim, kodėl ant tos degtinės nesigaili paskutinį graszį atidůti, kurią begeriant susipesza ir papůla į cypę, o ten ir nesigaili užmokėti po kelis desėtkus dol.

Tai kur mus broliai turi pasilinksminimus ir kur jų sunkiai uždirbti centai eina, o dar ir protą savo aptemdo per girtybę! Jau tik laikas susiprasti! Nės tůmi, broliai, savo vardą nepakelsime, tik dar daugiau nužeminsim.

Jeigu yra koks tautiszkas pasilinksminimas, tai verczians raskimės tenai, sav broliszkai pasilinksminkim, ir nereiks tiek ant niekų numest sunkiai uždirbtų centų. Jeigu ir toliau taip elgsitės, tai apturėsite didžiausią papeikimą netikt nů savo brolių, bet ir nů svetimtauczių. Geriau meskime tůs paprastus gėrymus ir dirbkime isz vieno ant tėvyniszkos dirvos, kur atrasime dėl savęs pasilinksminimą ir turėsime isz to naudą doriszką.

Pittsburghietis.

— *Thomas, W. Va.* Gůdotinas „Vienybės“ rėdytojau! meldžiu tamstos patalpinti į savo laikrasztį sziůs kelis żodżius: 7 dieną Gegužio atsilankė į musų miestelį g. kn. Kaulakis isz Philadelphijos ir iszklausė Velykinės iszpažinties, už ką mes visi Thomas'o lietuviai siuncziame per laikrasztį szirdingą jam padėkavonę. Varde visų

Jůzas Grigaliunas.

— *Union City, 13 Geg. 95.* Darbai pas mus gerai eina, dirba pilna laiką t. y. 10 valandų ant dienos ir visas szeszes dienas, bedarbo visai nesiranda žmonių. Taipogi szioje dirbtuvėje t. y.: The Naugatuck Malleable Tron Co. dirba daugybė lietuvių, ir iki sziam laikui leberei uždirbdavo ant dienos po $1,35, o 8 d. Gegužio kompanyja apgarsino, kad nů dienos 20 Gegužio pakels mokestį 10c. ant dolerio, t. y. leberei gaus mokėti po 15c. ant valandos, o molerei [molders] dirba nů stukų ir lyg sziol uždirbdavo ant dienos nů $1,50 iki $2,50, o nůg 20 Geg. galės kożnas uždirbti nů $2,00 iki $3,00 ant dienos. O tai dėl to kompapyja mokestį padidina, kad

nenori idant darbinįkai darytu maiszta. Ir vėl jauczią kad darbinįkai gerai laikosi vienybės. Lietuvių musų miestelyje nors ne per daug yra, bet vienok ir ta maża saujalė kruta kaipo skrusdės arba bitukės ir dirba dėl labo tėvynės ir savo. Visi beveik priguli prie parapijos Waterburio Conn., o ir tarp savęs drutai laikosi, dr. szv. Jurgio jau daėjo į skaitlių sąnarių 50, pereitus metus buvo tiktai 38. Taipogi kůpa „Susiv.“ sziůse metůse pasidvigubino, nės skaitlius sąnarių isznesza 28. Taipogi tikimės kad už kokio laiko pasidaugins ir daugiau, nės jau ir tie budinasi, kurie lyg sziol miegojo, ir pradeda pažinti naudą „Susiv.“ Musų miestelio lietuviai keli skaito laikrasztį „Vienybę“ ir „Lietuvą“, taip gi ir „Garsas A. L.“ pradeda atsirasti.

Kaip virszui minėjau apie musų miestelio lietuvius krutanczius ir dirbanczius dėl lobo tėvynės ir savo, kad laikosi vienybės, tai ir iszvysta vaisius savo triuso; sziądien regisi, kad jau be bunto pati kompanija mokestį kelia.

Taipat ir visoks suvienyjimas kaipo darbinįkiszkas taip ir tautiszkas gali daug nuveikti, kad tik visi drutai laikosi, ba kur vienybė ten syla ir galė yra, o kur galė yra ar darbinįkiszkůse, ar tautiszkůse arba ir dvasiszkůse veikalůse tai ten daugelį labo galima tikėtis. Užtad brangus broliai, laikykimės vienybės sutikmei ir meilei gyvendami, o iszvysime vaisius kožnas savo akimis, nereikalaudami kad kiti mumis iszaiszkintu. O ką randasi koks apsvaigęs per gėrymą be mieros, kaipo mus miestelį mažai tokių yra, nepaisykime ant jų, jak tik ateis laikas, kad ir jie susipras ir pames visas savo bjaurybes.

Vietinis.

— *Brigton, Mass.* Czionai randasi airiszių bažnyczia ir trys kunįgai, vienas italijonas ir du airisziai. Sztai kas vienam isz tų kunįgų atsitiko: tula protestonka susineszė su kokiu ten vokietuku ir, kada ji pajuto kad jau yra szlektai, pradėjo kabintis prie to vaikino; bet tas, negalėdamas kaip nů savę atsikratyti, davė jai rodą kibti prie kunįgo, ką ta ir padarė. Iszpirko varentą ir suaresztavojo kunįgą. Byla buvo 26 d. Bal., ir kunįgas, pristatęs liudinįkus ir visus darodymus, liko liůsas. Po tai bylai laikrasztis Bostono „Daily Standar“ kunįgą labai apibjauriojo. Kunįgas likęs liůsu tůjaus iszpirko varentą ant tos mergos ir ant laikraszczio „Daily Standar“. Suaresztavota merga sėdi dabar kalėjime, o laikraszczio iszdůtojas sudėjo kaucijos $15,000. Kaip tas viskas pasibaigs dar nežinia.

V. Juszkevyczia.

Mano atsiliepimas link lenkiszku besanžiniszku užpuldinėjimu ant mano ypatos (asabos) ir kitu.

Atsimenate, broliai lietuviai, jog „Valties“ N. 53 patalpinau trumpą ir menką straipsnelį „lietuviszkų parapijų reikalůse“ ir podraug korespendenciją isz *„Mill Creek ir Kyston* 1)“, kuri iszrodė kaip lenkiszkas kunįgas apseina su vietiniais lietuviais. Po ko paikszame „Górnike“ N. 29 1895 m. atsirado neva lietuvių protestas, o ant to protesto yra pasiraszę: Vincenty Januszanis (vieton Januszonis. Mat lenkberniszkai dailiaus.), toliaus lenkai: Paweł Wojewoda, Vincenty Orlowicz ir Józef Szumlinski. Savo proteste raszo: „My Litwini zamieszkali w Mill-Creek Pa, z całą stanowczością protestujemi przeciwko opiece ks. Burby z Plymouth Pa, i nie chcemy nadal szłyszeć o jakims mieszaniu się jego w nasze sprawy“. Tai yra „Mes Lietuviai užgyvenę Mill-Creek'e Pa. su visu butinumu prieszta-raujame globai kun. Burbos isz Plymouth, Pa. ir toliaus nenorime girdėti apie jo kokį maiszymąsi į musų dalykus“.

Žinoma toliaus raszo visokius pludimus ant mano ypatos, o asz ant Mill-Creek'o lietuvių jokios apiekos neturėjau ir neturiu ir jų visai nepažįstu, noris po teisybei turėtu jie priguléti prie lietuviszkos parapijos į Wilkes-Barre. Bet kaip yra tikrais lenkberniais, tai nůszirdžiai p. lenkams ir bernauja. Isz materialiszkos pusės žiurint, mes jiems ir negalime užginti lenkams bernauti, kaip jau rasziau „lietuviszkų parapijų reikalůse“ „Vienybės“ N. 17 szių metų. Juk geriaus yra ant metų užsimokėti tikt 1 dolerį einant szv. iszpažintyn, neigu 6 dol. prigulint prie lietuviszkos parapijos.

Tas „protestas“ yra lygus anam protestui, kurį patalpino 1894 m. „Tygodnik Scrantoński“ savo N. 12 vieno lenkbernio gyvenusio Plymouth'e, Pa. Apie tą dalyką pats buvęsis to laikraszczio redaktorius iszpasakojo tulai žmogystai o ir man pacziam davė suprasti pas kun. T. apsilankęs.

Tos mulkio „Górniko“ smarvės nebucziau kliudęs, jeigu kiti lenkiszki laikraszczia nebutu su pridėczkais atkartoję, bet dabar esu priverstas sziek tiek paaiszkinti, o dar tada, kaip ponai lenkai garsina manę, kaipo vadovą visų karsztesnių lietuvių Amerikoje, o žinoma lenkų neprietelių.

Teisybė, buvau keturis metus „Susivienyjimo“ vadovu, sziądien yra kitas, o lenkai taip yra kvaili, kad ir to nežino. Ant užtvirtinimo to dalyko privedu faktą. „Sztandar“ N. 9 1895 m. taip raszo straipsnyje: *„Litvini a my“*. W Pensylvenii, gdzie na czele Zjednoczenia litewskiego stoi kaplan, niegodny być sługą Bożym za sianie nienaviści wśród bliznich, Litwini po większej częsci trzymają się z dala od Polaków i tworzą zupełnie odrębny naród, w częstych wypadkach podburzeni przez swego „duszpasterza“ wrogi Polakom.“ tai yra „Pensilvanijoje, kur „Susivienyjimo lietuviszko“ esti galva kunįgas, netikęs buti Dievo tarnu už sėjimą neapkantos tarp artimų, Lietuviai isz didesnės dalies laikosi nůtolo nů Lenkų ir visiszkai tveria atskirią tautą, tankiůse atsitikimůse pakugždinti per savo „duszpiemenį“ neprietelingą Lenkams“. Tai tav ir giesmė!

Žinoma tas visas dalykas yra vercziamas ant manęs. Todėlgi ir g. „Susiv.“ prezidentas kun. J. Žilinskas ant to nieko neatsakė, kuris dar niekados vieszai nepasirodė priesz lenkų neteisybes link lietuvių, o asz tankiai. Vienok gi po seimui, kuris atsilaikė Scranton'e 1894 m. 25 dieną Rugsėjo mėn. „Scrantoński Tygodnik“ apgarsino tůjaus „zwrót na lepsze“ t. y. „pakraipa ant geresnio“ todėl kad kun. Burba neliko prezidentu. Taigi isz to aiszkiai galime suprasti, jog p. lenkai apie musų tautiszką judėjimą bei padėjimą visai nieko nepaiso, nors tame dalyke yra kaip kada kad ir lenkiszkůse laikraszcziůse nors melagingai garsinama. Ar dar ne kvaili ponai lenkai? Juk jeigu norėtu visą Lietuvos tautiszką pakirdimą žinoti ir suprasti, turėtu pats visus lietuviszkus prakilnesnius laikraszczius skaityti ir suprasti, bet ne ant kokio ten lenkbernio pliovonių pasiremti ir lenkiszkai

1) Szi korespondencija, kaip nedabrendęs „Gónik“ garsino, ne mano buvo raszyta, bet tikt isz Wilkes Barre prisiųsta nů žmogaus, kurs buvo apsilankęs Mill-Creek'e.

tautai neva už teisybę padûti. Toks ponų lenkų pasielgimas niekados iszmanius Lietuvius nepriartins prie lenkų kad ir tikt politikiszkûse dalykûse, bet greicziaus atstums. Reiktu ponams lenkams bei lenkberniams suprasti, jog gyvename XIX amžiuje, kuriame ir visumažiausios tautos pakirdo ir jieszko savo tiesas. Todėl ir jus ponai lenkai nepersekiokite musų besaužiniszkai, bet mums dar ranką padûkite, jeigu norite su mumis podraug kariauti priesz musų ir jusų tėvynės neprietelius politikiszkûse dalykûse, o tautiszkûse dalykûse, atminkite gerai, jog mes esame lietuviai, bet ne koki lenkai bei lenkberniai — arba kosmopolitai: musų krutinėse lietuviszkas kraujas atsigaiveliûja, o su laiku ir visai pasveikęs rimtai sudrutės ir už savo tėvynę musų tauta savas galvas iszmintingai paguldys „ar žut ar but“, visai nepaisydami ant lenkiszko despotizmo, kuris musų tautą regimai stengiasi isznaikinti ir į lenkomaniją pastumėti. Nesitikėkite ponai lenkai to nebus: XIX amžius nepavelyja: kožna tauta rupinasi apie savas tiesas. Taigi p. lenkai negali uždrausti ir neuždraus mums lietuviams rupintis apie savo tautos gerovę.

Bet grįžkime prie dalyko. Sekancziame N. 30 „Górnik“ apgarsino apie manę sziaip:2) „isz priežasties stokos vietos bylą kun. Burbos atidedame ant sekanczios sanvaitės. Prikergiame czia trumpai, jog paskutinis artikulas (czia suprask mano straipsnį, patilpusį „Vienybės“ N. 17 1895 m. „lietuviszkų parapijų reikalûse“. Kaip ant to straipsnio atsakė „Górnik“ toliaus pamatysime k. A. B.), kurio bjauri įtalpa pakreipta buvo priesz lenkus, jeigu ne tai, kad buvo paraszytas per Burbą, butume pripažinę už vaisių kokių sukraipytų smegenų, dėl kurių geriause buveine butu isz galvos iszėjusių namûse.“

Kas link mano bylos (sprawy), kurios paikszas „Górnik“ sekancziûse savo numeriûse ketino aiszkinti, vienok susilaikė, buvo taip: p. lenkbernis Z. su lenku A. raszo 20 d. Balandžio man neva vardan mano vyskupo, bet kur? ogi karczemoje ir su karczemniko laiszko antgalviu, buk manę vyskupas reikalauja neva svarbiûse reikalûse. Gavau tą laiszką 22 dieną besirengiant važiûti į Shenandorį ant atlaidų. Permislinėjęs susilaikiau nû visko ir laukiau nû savo vyskupo žinios pareikalavimo, bet ir po sziai dienai nesulaukiu. Tai lenko ir lenkbernio iszmintis!

Laukiame tos prižadėtos mano bylos (sprawy) ateinancziame „Górnik“o N., bet vietoje to yra patalpintas straipsnis nedabaigtas po antgalviu: „kun. Burba pyksta“, o kuris prasideda tais žodžiais: „Isz užmėtinėjimų3), kokius vieszai darėme kun. Burbai, iki sziam laikui gûdotinas garbintojas visgalingų carų dar neapsiplovė. Isz tos tai priežasties neturime atsakyti ant pasiutimo žmogaus, stovinczio per visą pragarą (peklą) žemiaus už mus (lenkus). Kožnas žino, jog kun. Burba iszsižada savo tėvynės ir savo tikėjimo, ką pereitose sanvaitėse darodėme, arba jog yra netikėliu“. Toliaus eina visokios piemeniszkos pliovonės ant mano ypatos ir dar neužbaigtos. Laukėme „Górnik“o“ N. 32 tolesnį trukį, vienok jau neradome, bet tiktai paminėtą svarbią naujieną: „žinome, koki gyvatė atszildyta ant lenkiszkų kruczių lizdauja Plymouth‘e“. O gal jau bus ir viskas? kur czia tav? man rodosi bus dar daugiaus pliovonių ant mano szito straipsnelio. Asz esu užgimęs tikru lietuviu kunu ir dvasia ir jokio atszildymo ant lenkiszkų kruczių nereikalavau: mokslus pabaigiau savo tėvų darbinįkų kruvinais kasztais, įszventytas tapau Lietuvoje (Vilniuje) į kunigus, gyvenau tarp lietuvių Lietuvoje ir czia gyvenu tarp jų. Lenkiszkoje parapijoje dar nebuvau o gal Dievas dûs, kad ir nebusiu. Tvėriau lietuviszkas parapijas kur tikt galima ir tversiu, o niekados p. lenkams nebernausiu, apie kurį dalyką patys karsztesni lietuviai gana gerai supranta. Bet kodėl lenkbernis Z. lietuvių dûną ėsdamas, o lietuvius bjauroja szuniszkai priesz lenkus?

Už mano rupinimąsi apie tautiszką ir tikėjimiszką lietuvių gerovę, bjaurei tapau per mulkius lenkus apszauktas maskolių sznipuku ir net netikėliu: ką kvailas „Górnik“ raszo, tai ir kitų lenkiszkų laikraszczių daugumas atkartoja, bet ne visi, nės ir tarplenkų randasi dar sziek tiek iszmintingų žmonių, kurie žiuri grynos teisybės. Kad nėsu maskolių sznipuku parodo mano kalbos laikytos yvairiose apygardose, mano rasztai ir skaitytojai, o kad nesu netikėliu taipgi aiszkei parodo mano ginczai su bedieviais ir tvėrimai lietuviszkų parapijų bei raginimas jas tverti. Kad nesu nei lenku nei lenkberniu, už tai tiktai turiu kentėti pliovones.

Bet tas pliovones kas padûda paikszam „Górnik‘ui“? Ogi lenkbernis Z., apie kurio iszmintį buvo raszyta dar „Valties“ 55, o kurį (Z.) net pats Sien. Kingston‘e iszdavė p. S. P. paskutiniose dienose Balandžio mėnesio. Buvo taip: S. P. nuėjęs pas karczemninką S., o ten randa Sien., kurs tûjaus užklausia S. P.: „ar tamstai patinka raszinėjimai ant kun. Burbos? Szis atsakė: kvaili esate ir kvailiais liksite už tokį piemeniszką darbą. Jeigu tai darytumei tikt dėl biznio, tai butum vyras o dabar ne“. Tada Sien. atsako: „man Z. nevien prisiunczia rasztus ant kun. B. bet dar ir labai gausei užmoka už patalpinimą. S. P. „Tai ir raszyk, bile tav gerai tikt užmoka, o kun. Burba ant tavo ir kitų kvailių lenkų pliovonių vîsai nepaiso.“ Argi neiszlenda lenkbernio yla isz maiszo?

„Polak w Ameryce“ N. 2 atkartodamas „Górnik‘o“ pliovones link mano ypatos pliovoja net taip: „kun. Burba jau taip toli nužengė, jog krikszstus, szliubus ir kitus sakramentus, suteiktus per lenkiszkus kunigus lietuviams, nepripažįsta teisingais. Ne! tai ne kunigas, tai žmogžudys!“ Ar nedailei moka pliovoti. Tegul lenkai parodo kokį asz žmogų užmusziau? Kas lietuvių nabasznįkus kasė isz kapų 1890 metûse? Ar ne lenkai Plymouth‘e?

Kas po bažnyczias szaudosi? Lenkai.

Acziu Dievui Lietuviai dar niekur taip bjaurei neatsižymėjo.

Kaip lenkiszki kunigai žiuri ant lietuviszkų kunigų ir musų žmonių sztai tą dalyką užtvirtins gromata isz Hawerhill, Mass., prisiųsta g. kun. J. Žebriui: „Dvasiszkas Tėve ir gûdotinas Pone! Laukėme mes Tamistos su nekantrybe Hawerhillo4) ir Lavrencio lietuviai, o sulaukti negalėjome. Lenkų kun. isz Bostono jau

2) Lenkiszkai negarsiname, nėsa perdaug užimtu vietos visai nereikalingai.

3) Nėrėcziau žinoti kokius. Gal karczeminius ir piemeniszkus? Ant tokių atsakau labai retai, beveik kaip esu priverstas iszrodyti lenkų bjaurybes link lietuvių.

4) Szis miestelis yra visai arti Bostono, kur jau yra lietuviszka parapija susitvėrusi, o kurią lenkiszkas kunigas stengiasi paardyti. Lietuviai, laikykitėsi. k. A. B.

buvo. Žinoma keletas ir lietuvių atbuvo velykinę spaviedį, ale daug ir nėjo prie jo: liko be spaviednės. Bostono kun. (Chm.) taip sakė ant pamokslo, asz pats girdėjau savo ausimi: „tegul nei nelaukia lietuviszko kunigo, ba neatvažiûs. Arcivyskupas nepavelyja, o priegtam sakau, jog ir asz nepavelyju, ba tai mano parapija ir prie manęs turi priguléti. Jis (t. y. k. Ž.) nėra geru kunigu, bet tikt svietiszku ir suvadžioja svietą važinėdamas, o jeigu jie nori, tai tegul manęs praszo: mano valia. Kokį asz norėsiu, tokį dûsiu, o isz Waterbury'o neatvažiûs". – Gûdotinas Tėve, girdėjau, kad pas Tamstą bus laikoma keturdeszimtė szitomis dienomis ir bus susirinkimas lietuviszkų kunigų. Praszom pasirupinti ir apie mus ir dûti atsakymą, ką mums reikia daryti ir prie ko szauktis. Pranas Narkunas."

Szi gromata labai skaisciai aiszkina ponų lenkų toleranciją link lietuvių. Taigi ne manę vieną lenkai persekioja, bet ir kitus kun., jei ne per laikraszczius, tai per pamokslus. Suprantancziam gana.

Kun. A. Burba.

Žiuriai — Gudeliai.

(Tąsa.)

Ant augszto ir stataus Szeszupės kranto apžėlusi vaisiniais medeliais, rožėmis krumais avieczių ir agrastų, stovėjo Szneiderio stubelė. Szneideris, budamas audiejum, turėjo sav ir pagelbinįką Faf'kį Joną. Kurį ant galo pagalios apženijo su savo vienturte duktere. Pasiskundė sykį duktė vyrui ant tėvo.

Ja, asz tą tavo tėvą tik purti purti! — rėkė Fafkis, eidamas muszt Szneiderį.

Pagailo dukterei tėvo, bėga paskui Fafkį ir rėkia:

Hans, Jons, Jonuti, nemuszk tėva!

Kaip ten butu buvę nežinia, bet toks pesztukas ir girtûklis, kaip Fafkis, vis tik turėjo rasti sav ko norėjo. Sykį tamsioje naktyje susitiko jisai su užgėrusiais kaimo vyrais.

Kas czion eina? – tie klausia.

Kas tau galvo! – rėkia jiem Fafkis.

Sakyk tu szunskumpi ba gausi muszt!

Patriubyk!

Bet nespėjo da pabaigtie Fafkis savo triubą, kaip pajuto, kad jau jo sprandas nagûse.

Kas tu rupužia! rėkė dabar, kratydamas kaimo valkata Fafkį.

Fafkio dingo visas mandrumas; ir labai greit ir nûlaidžiai dabar skubinosi atsakyti:

Fafkis Jans,
Szneider Žiants,
Da Žiuri–Gudeli,
Ant kampo Stubeli.

Vyrai iszgirdę szitą, nuspjovę ir užkeikę nuėjo. Bet tai dėl Fafkio ant pikto iszėjo. Jis dabar stojo da arszesnis. Gėrė, trankėsi, nei namų, nei darbo nežiurėdamas. Pati turėjo eit už sluginę pas Saldunę.

Parėjęs sykį namo girtas Saldunas su tokia jau draugija, suspardė kojomis Fafkienę; nors ir nedrucziai, bet vis tik suspardė. Fafkienė pasiskundė Fafkiui.

Ja, Sznirpuns spyrė sziczia, Marszauckas sziczia, o tas rupužė Saldunas sziczia, pasakojo žmona ir verkdama ir keikdama.

Nuėjo Fafkis muszti Saldunę. Ir rado tą girtą begulint ant uslano ties pinuczių tvora. Fafkis ėmė tûjau puryt ant Salduno, paskui keikt, o kada pamatė, kad tas miega, tai taip įsidrąsino, jog priszokęs kirto Saldunui skersai laszinius su lazda. Saldunas skėstelėjo rankomis ir nežinia kaip jis ten užkliudė vokieczio klynų už savo sutraukto vasziuku pirszto tiesėsės rankos. Fafkis szoko bėgti, bet ką tu pabėgsi, klinas užkliuvęs o mostelėjo Saldunas ranka ir pasodino Fafkį ant pinuczių.

O pane, pliuke! – pridėdamas.

Ilgai Fafkis sirgo, nuimtas nû pinuczių, ir nemažai Saldunui reikėjo pinigo iszlikti ant gydymo ir ant sutaikos.

Szirdis kaimo, Žiurių szeimyna, skyrėsi nû visų beveik kitų gyventojų. – Žiuriai geltonplaukiai, mėlynakiai, druto sudėjimo, petingi ir stiprus buvo nû amžių. Girtûkliavimas vienok ir szitą gražią ir patogę veislę iszveisė. — Paskutinė karta Žiurių jau neturi nei senoviszkų pajiegų nei darbsztumo savo praboczių. Senis dabartinio Žiurio buvo žmogus gana skupus ir stiprus. Gyveno gražiai ir gražiai įrėdytus namus paliko savo vaikui. — Vieną turėjo blėdį – gėrė.

Apie jį nemažai užsiliko pasakų. Taip sykį jisai susiginczijo su Sznirpunu, kad jis Szirpuną raitą aplenks. – Ir aplenkė. Kitą syk vėl sukirto isz laižybų su kaimo vyrais, kad jis zuikį pavys ir užmusz skrybėle. Ir szitas laižybas jisai iszkirto. — Kaip tai per Kalėdas nuvežė sykį jisai kalėda kunigui Szunskų, Bebrinįkui. — Czion žodis už žodžio ir jûdu susiginczijo su kunigu, kad jis du varszaucku karcziu užneszęs ant užlų klėties.

Na, gerai Žiury, kalbėjo kunigas, jeigu užneszi, tai galėsi vežtis namo rugius!

Žiurys susidėjo rugius į skvernus sermėgos ir užneszė ant užlų. Kunigėliui vienok pagailo javų.

Na, ar tu žinai, Žiury! eikime mudu velyk po stiklelį iszgersime, o jau tûs rugius, tuszczia jų, tegul ubagai iszpila.

Tėvas dabartinio Žiurio buvo ne menkesnių pajiegų, bet gėrė da labjau, nei senis. Vienok tai butų da vis nieko, kad tik pati butu negėrus. Ale kad pati da arsziaus už vyrą gėrė, tai ir prapuldė ir veislę ir namus į bėdas įvarė. Tėvas Žiurio buvo, kaip visi Žiuriai, ne mažo stûmens, druto sudėjimo ir apžėlęs visas plaukais, kaip meszkinas. Lėtas tai buvo žmogus, niekados jis nei balsą, nei ranką nepakeldavo. Lenda, budavo, prie jo koks pesztukas, na tai jis pasitraukia į szalį. Bet sykį ir Žiuriui teko pesztis. O buvo taip, kaip man viens pasakojo:

Senovių gadynėse anapus Szeszupės pradedant nû Gaisrių, girios mėlynavo iki Nemunui; į Kauną važiûjant, jos traukėsi visa pakelia bepaliovos iki pacziam Kaunui. Giriose iszreto tunėjo viensėdžiai žmonės, da recziau gludojo kaimeliai. Važiûjant į Kauną, ties pusiaukeliu, gludumose girių, buvo kaimas Kazlų, vienais pesztukais mozurais užgyventas. Žmonės musų kampo nûlat lankydavo Kauną su reikalais ir kas sykis sugrįžę, budavo, pasakoja apie nelabystas Kazlų. Tai vieną, tai kitą žmogų, girdi, sumuszė, tai pinigus atėmė.... Ir vis Kazlai budavo nekalti. Taip iszeidavo, jog vis musų žmonės pradėdavo pesztynias, — dûdavo priežastį. Na kur ne dûs!

Ak gal girdėjote isztarimą: „Kaip Kazla priežasczių jieszko".

Kaip tiktai atvažiavęs, nuvargęs žmogus, sustodavo ties karcziama Kazlų, tûjau, budavo, kokia pora mozurų ir velkasi „ant pervaizdų", kas atvažiavo. Įėję tai, tartum, isznetyczių stuktelia žmogų ir stuktelėję, patys ima rėkti, kad jûsius stumdo; tai paleidę vyžų apivaras vaikszczioja po karczemą, taikydami, kad žmogus užmintu ant apivaros. Ir jeigu tiktai užmynė, tai jau ir įkvaliai!

(Dar neviskas.)

LIETUVOS ISTORIJA

nů seniausiu gadyniu iki Lublino unijai.

PARASZYTA SIMANO DAUKANTO BUVUSIOJO VILNIAUS UNIVERSITETO PHILOSOPHIJOS MAGISTRO.

(Tąsa).

Tůs senůsius žalczius velnalis (Vytautas) kibina, kurie piles ir bažnyczias sugriovė ir povyzių szv. Mikalojaus už siekį arba cielių laukůse pastatę szaudė. Jų atkaklybę zokonas stangiai draudė ir visados jiems tiesą atteisė".

Neatsakė bedieviai ant to viso, ką jiems Žemaicziai iszmėtinėjo ir tai, ką atsakė yni melai buvo: kaipogi sziądien rasztai nů paczių kryžeivių raszyti rodo tas kruvinas dienas Žemaiczių ir jų nůžmę vergybą: „gerai kad ben tai pasakė, tegul zaunyja sav kaip tinkama, kaip vergę taip ir vergsim", kaipogi nieksai ant jų nesusimylo, noris jų vaitojimai skliduravo krikszczionių rumůse. Konradas d. mistras, įbingęs ant Vytauto, grobė ginklą ir apmaudą gieže, Svidrigalių globdams, kursai į prekiotoją persidaręs į Marienburgą buvo atėjęs. Noris darydami sandaras pirm tulų metų jo tenai neminavojo ir paliko jo paties likimui, bet lig tiktai isz naujo kryžeiviai su Vytautu sukirszo, tůjaus jį kaipo bubį neužmirszo pryszakyje jam vaidinti. Dabarcziu jis vėl sandaras su kryžeiviais padarė, kuriems jis pasiėmė, jei su Dievo padėjimu jis Lietuvą nukariaus, tad jis vis atteis kryžeiviams ir iszsidanginusius Žemaiczius į Lietuvą apent jiems pagrąžins.

Ik netvykszcziojant kardams grumėsi liežiuviais. Morkward Salzbach, kamendotas Brandeburgo pilės, akivaizdoje d. Lietuvos kuningaikszti iszvadino piktadėju ir vilėju, skatindamas su penkiais kitais brostviais szeszis Žemlionis kapotėsi. Žemaicziai pasiėmė, bet kryžeiviai nebdrįso. Tům tarpu Svidrigalius su Konradu mistru su stipria kariauna siaubė jau Lietuvoje su Dievo padėjimu, kaip sako tos gadynės rasztai.

Vytautas vis dar, kaip sakiau, silpnas jau nů Vorkslos nůkriczio neįsigavęs, jau nauja kare iszsiszilęs, negalėjo viens stembti priesz kryžeivius. Veltu jis godėsi Tautonų cieco-riui ir Rymo vieszpacziui. Nemintąs nuleido siuntinius pas popiežių jam pasigůsti, kursai žmoniszkai jůs priėmęs isz klausė ir iszdavė bulę, liepdams kryžeiviams pakajų laikyti. Bet kryžeiviai atsakė: tą jo rasztą neteisingu esantį ir elgėsi kaip tinkama bei Žemaiczius vėl drausdami baisiai baisesniai nuteriojo.

Vytautas nemintąs norėjo regėtis su Konradu d. mistru ir sandaras daryti. Jaugalius dar tenai pritarė. Ant sutartos dienos atirklavo d. mistras su savo vyskupais ir vyresneisiais į Dubisos salą laivůse Nemunu pagal, rado jau tenai Vytautą antrapus upės stovintį su savo kariauna Žemaiczių, Tautorių ir Gudų it tarsi nesandarauti butu atėjęs. Pats Jaugalius buvo ketėjęs atkilti ar plenipotentus atteisti, bet vos į savo vietą du siuntiniu teatleido be plenipotencijų, kuriůdu apreiszkė d. mistrui, jog karalius taręs gana busent tenai ir vieno d. Lietuvos kuningaikszczio.

Czionai tůmi nesuskido sandaros. Kryzeiviai reikalavo Žemaiczių jiems pagrąžinimo su atkrovimu jiems žolų pritirtų paskůjoje jų sedicijoje, Vytautas nairėsi tai daryti, sakydams negalįs jų pavesti be žinios karaliaus. D. mistras supykęs atsakė: „tokį atsaką reikėjo mums gromatoje paraszyti, mes nebutume kelionės turėję. Vieton bendringo sandaravimo, viens kitus užgaulojo ir įtarliojo, tům tarpu sziems besibarant, Vytauto žemlionys tůjtimpos su kryžeiviais laidare kapojosi. Czionai nenorėjo dar skeistiesi. Vytautas skundėsi, jog kryžeiviai taupą visubaisiausį jo neprietelių Svidrigalių, kursai buk ant jo galunus samdęs. Ant to d. mistras atsakė jam: „Jis atėjo mumis pasiklovęs, mes norim jam musų kliautį atteisti ir nenorim jo leisti nů musų, idant kokį kitą likumą bandytų iki nesusitaikinęs su jumis".

But rasi ilgesnei dar kaulyjęsi, jei nebut Maskolių karė kilusi ir stropų Vytautą sutrukinę: kaipogi nebgalėjo bekivotiesi, nesang karalius Jaugalius pasidaręs tarpėju pradėjo isz naujo sandarauti Raciažo pilėje. Vytautas, Jaugalius ir Konradas tenai susiėjo, lidimi nů savo tarnų ir vyskupų. Ir tenai jau Svidrigaliaus neminavojo daugesnei, kurį tol teglobė kryžeiviai, kol jiems jo reikėjo, o nebreikiant apleido. Atnaujino tas paczias sandaras, kurias Vytautas pirm 5 metų Dubisos saloje su kryžeiviais buvo padaręs, kuriomis Vytautas pavedė apent Žemaiczius kryžeiviams ir pasiėmė nepaklusnių ir trakojanczių Žemaiczių nebszelpti, kuriůs kryžeiviai ėmė vėl kariauti.

Taip nelaimingi Žemaicziai paliko apent Vokiecziams pavestais, tiek szimtų metų gožimas kraujo, tiek kartų užsirausimas pelenůse ir yrose savo namų veltu paliko, reikėjo vergauti kruviniems neprieteliams. Dar Vytautas gerindamasi naujiems bendrams nebįleido tiems vargutoms nei javų, nei druskos, nei gelžies ir jų žemėje nebleido Lietuviams beprekiauti. Tůmi tai įsitaikino d. mistrui, jog amžinas pakajus rodėsi tarp judum patverseęs: kaipogi Vytautas daugesnei darė, ne kaip buvo pasiėmęs. Pavedė Žemaiczius akivaizdoje Kauno ir, savo įgulę iszvedęs isz pilių Žemaiczių, jų įleido.

Taip darė Vytautas, bet Žemaicziai nevien žinoti, bet girdėti apie tai nenorėjo, neapveizėdami Vokieczių vergybos, velyjos labjaus mirti nekaip Vokiecziams vergauti. Darin visupirmu atsiliepė, jog Vytautas jų kuningaikszti neklausęs jų paczių negalėjo jų pavesti Vokiecziams, tardami, Vytautas negal jų niekam užraszyti, nesang jis pats yra nů musų d. Lietuvos kuningaikszcziu pakeltu, ir mes kaip tinkama sziądien vieną ryt kitą galime sav didžiůju kuningaikszcziu pakelti. Kaipogi netrukdami, susitarę vėl savo naujůsius valdimierus vienus iszskandino, kitus slaptu iszsmaugė, iszpuldami isz girių, kuriose apent iszsislapstė, nesang tosė rustose dienose troszkanczios girios, neiszžengiamos balos bei versmes, kaip tankiai minavojau buvo namais ir butomis toje gadynėje Žemaiczių. Naujasis jų urėdas Martins Elfenbach, negalėdams atrasti kaltujų, liepė įtaremiems žemlionims ir tėvunams galvas nuręsti. Nů visůtinis svietas pradėjo drumsti. Nožmius Elfenbach norėdams jį sudrausti suvadino didůmenę į Priburgo pilę (sziądien regisi raudonasis dvaras toje vietoje yra), tenai jis stygavojo, jog nukirstiejie buvo nupelnę tokį galą, bet kad Žemaicziai vokiszkai nepermanė, ėme talkėjas iszguldyti jiems žemaitiszkai tą, ką Elfenbach su kitais vokiecziais jiems vokiszkai sakė.

(Toliaus bus.

Užmokėjo už laikraszti.

"VIENYBE LIETUVNIKU".

M. Zioba S. Boston	$2,00
M. Mirevyczia Springvalley	„1,00
J. Jakas New Britain	„1,00
V. Daimanta Plymouth	„1,00
J. Palobis Glen Lyon	„1,00
J. Srogunaitis „ „	„1,00
M. Motiejunas Luzerne	„1,00
V. Elzbut San Antonio	„1,50
J. Lapinskas S. Boston	„2,00
Ig. Grieszius Union City	„1,00
J. Grigaliunas Thomas,	„100
J. Shorris E Windsor	„1,00

Margumynai.

— *Vilniaus vyskupystė* dalinasi į 23 dekanatus. Joje yra: bažnyczių 247, klosztorių 4 (3 moteriszki ir 1 vyriszkas), kunigų 360 (neskaitant seniaus į Maskoliją iszvežtųjų, kurių skaitlių sunku žinoti, nės nežinia, ar da visi gyvi), zokonykų kunigų 2, zokonykų ne kunigų 2 (didesnė pusė kunigų yra lietuviai), Petropilės akademijos klierikų 6 (isz jų 3 lietuviai), seminarijos klierikų 86 (isz jų lietuvių į 45), zokonykių 35, katalikų 1,265,333. Vienas kunigas pareina ant 3514 katalikų.

Succi vėl pabaigė sziomis dienomis Medyolane 35-diedinį badavimą. Trukyje viso to laiko Succi, kaip paprastai apart szaltinio vandens, neėmė jokių valgių; voga jo kuno nupûlė nû 70 klgrm. ant 59. Nûstebus tai dalykas, Succi po praėjusiui paženklintam laikui, akivaizdoje didelio skaitliaus žiurėtojų, suvalgė gana gerus pietus, ką suvis jam nieko nekenkė.

Didei iszkilmingas APVAIKSZCZIOJIMAS!

Plymouth'o draugystė vardan „Vytauto D. L. K." ant susirinkimo 17 d. Kovo m. nutarė padaryti atminti savo brolių Lietuvos kareivių, kurie gindami savo tėvynę nû neprietelių, galvas padėjo, apvaikszcziojant podraug su amerikonais ant „Decoration Day". Kaip visiems žinoma, toje dienoje visokios dirbtuvės nustoje dirbę po pusiaudieniui, o nekurios ir suvis nedirba, užtaigi ta diena yra dėl musų atsakancziausia pasirodyti kitoms tautoms, kad ir mes kada tai turėjome Tėvynę ir jos apginėjus — kareivius, kad ir mes susiprantame atmintį apie jûs. Bet didžiausią visų Lietuvių atidą atkreipiam ant to, kad po parodai, susirinkus ant salės People's Theatre bus laikomos kalbos prakilniausių lietuviszkų patrijotų, o kurių bus net septyni. Po visų kalbų bus dailus pasilinksminimas: patrijotiszkos dainos ir szokiai, o įėjimas ant salės bus tiktai 25 c. ant visos dienos.

Ant taip didės iszkilmės, užpraszome kûnodaugiausei sveczių, o labjausei visą jaunûmenę isz aplinkės, kaipo tai: isz Pittstono, Wilkes-Barve, Milutės, Edwardsville ir isz kitų vietų. Pasitikime, jog neatsisakys nei viena isz užpraszytų draugysczių, nû taip prakilnaus užmanymo ir pribus ant paskirto laiko.

Komitetas.

Knîngos

pargabentos isz užmarės:

Maldų knįgos,

Aukso Altorius, arba Szaltinis dangiszku skarbu 2.00 iki 3 00.
Garbe Diewui ant aukszstybės „ „ „ $1.50.
Balsas Balandėlės 1.25c., 1.50c. ir 2.00c.
Kninga giesmių arba Kanticzkos „ 75c.
150 Psalmu Dowido karaliaus ant paveikslo kanticzkų 75c.

Istoriszkos dvasiszkos įtalpos knįgos,

Gyvenimas Viespaties Jezaus Kristaus, 75c.
Istorija seno ir naujo istatymo su abrozėl. 15c.
Istorija seno istatymo „ „ „ 25c.
Gyvenimas Marijos „ „ 20c.
Menuo szwencziausios Marijos Panos 30c.
Sopulej Motynos Diewo „ „ 20c.
Szkala su kalba „ „ 20c.
Prieszauszris „ „ 20c.
Kaip įgyti pinįgus ir turtą „ 20c.
Girtybė 5c. ir 10c.
Genių dėdė, graži pasakutė kur iszrodyta, kaip labai svietą slogina maskolių valdžia 5c.
Apie Dangų 5c.
Finai ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c.
Lietuvos gaspadinė 10c.
Žodynas kun. M. Mieżinio $200.
Naujas elementorius [1895 m.] apdarytas su puikiais paveikslais 15c.
Trumpa peržvalga lietuvystės darbų Amerikoje 20c., dėl perkupczių po 10c.
Kalendoriai ant 1889, 1890 ir ant 1891 m. po 10c.

Įvairios dvasiszkos knįgos,

Pamokslai ant didžiųjų metinių szwencių ir didžiosios nedėlios, 50c.
Tiesos Žodżei, 35c.
Filotea arba kelias į maldingą gyvenimą 50c.
Pokilis Szventųjų „ „ „ 15c.
Iszguldimas metiniu szwencziu labai naudinga kningelė 10c.
Mokslas Rymo kataliku „ „ 40c.
Kas yra griekas? „ „ 15c.
Nekaltybė „ „ 20c.
Vartai dangaus „ „ 15c.
Pekla, arba amžinas pragaras 75c.
Arielka yra nûdai; su illustracijomis 30c.
Garsas apie bajsybes Diewo sudo 25c.
Raktas į dangų „ „ 15c.
Didžioji nedėlia „ „ 5c.
Kaip Sumenią nuspakajįti „ 15c.
Vadovas į dangų „ „ 40c.
Prisigatavojimas ant smerczio „ 40c.
Draugija dėl duszių „ „ 5c.
Lietuviszkos miszios „ „ 10c.
Kasdieninės Maldos 5c.

Notos dėl partapijono.

Varpelis [valcas] 30c. Dėdienė [polka] 30c.
Sudiev [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

Kražių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 30c.
Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c.
Visoki Abrozėliai su maldelėmis po 5centus.

KNINGOS

ŁOCNOS SPAUSTUVĖS.

Lietuvos Istorija, nû seniausių gadynių iki Gediminui D. L. K., paraszyta 1850 m.' Simano Daukanto. Kninga pirma, gaunama už 1,50c.
Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemaiczių paraszytas Simano Daukanto, gaunamas už 1,00.
Istorija Katalikų Bažnyczios, „ 1,00.
Europos Istorija su žiamlapiais „ 50 ct
Lietuviszkos Dainos isz visur surinktos 200c
Pasakojimas Antano Tretininko paraszė vysk. Žemaiczių Motiejus Valanczianskas, 25 ct.
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct.
Evangelijos supuikeis apdarais 1,00c.
Gywenimaj Szwentuju, ant visų metų kožnos dienos, pirma, antra, treczia ir ketvirta dalis už kožną dalį po „ „ „ 65c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro „ 10c.
Stebukłai Dievo Szvencz. Sakramente 40c.

Istoriszkos knįgos svietiszkos įtalpos.

Istorija Lietuvos „ „ „ 30c.
Trumpa senovės Lietuvių Istorija 10c.
Aplinkrasztis kun. Petravyczlaus į Vilniaus dźiakonystės kuningus 1870 m. „ 5c.
Už ką mes lenkams turime buti dėkingi arba nedėkingi, graži knįgutė kurioje apraszyta visi musų prietikiai su lenkaisnû pat krikszto Lietuvos 5c.
Žiponas bei žiponė „ „ 40c
Žirgas ir vaikas „ „ 20c.
Vytautas didis Lietuvos kunįgaikszti 30c
Apie senovės Lietuvos pilis „ 10c.

Knįgos poetiszkos.

Senkaus Jurgis „ „ 15c.
Vitoliorauda, puikus poematas isz senovės lietuvių gyvenimo, 2 knįgos 1.25c.
Dûnelaiczio pavasario linksmybės 10c.
Konradas Valenrodas — — 10c.
Tėvyniszkos giesmės — — 5c.
Jûkaunos dainos „ „ 5c.
Naujos dainos „ „ 10c.
Birutės dainos „ „ 10c.
Tėvynainių giesmės „ „ 40c.
Petro Armino rasztai — ellės 10c.
Pagirėnų gobtuvės — teatraliszka 10c.
Ponas ir Mužikai, Drama penkiose permainose, paraszyta Aleksandro Gužuczio, 15c.

Apysakos.

Pałangos Juze, linksmi skaitymai „ 20c.
Kas teisybė tai nemelas puikios apysakėlės isz lietuvių gyvenimo 15c.
Historije apie gražą Magelona, dukterį karaliaus isz Neapolito ir apie Petrą kareivį 20c.
Pajudikime vyrai žemą, puiki apysaka paraszyta patrijotiszkoje dvasėje pagal vengriszką pono A. isz B. autoriaus knįgutės „Kas teisybė tai ne melas 15c.
Pasaka apė Szaltabuzius (jûkinga) 5.
Žiemos vakaro adynėlė, vokiszkom raidėm 20c.
Mužikėlis „ „ „ 15c.
Vaikų kningelė „ „ 15c.
Ant Nakvynės 5c.
Kaimynų pasaka 5c.
Kaukazo belaisvis 5c.
Kur meilė, ten ir Dievas 5c.
Kas kaltas 5c.
Negirdėtas daigtas 5c.
Pasakojimas apie vaitą ir jo rasztinįką 5c.
Senis Makrickas 5c.
Vakaras Tilviko pirktelė 5c.
Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. [ketvirta dalis „Sziaulėniszkio Senelio"] 15c.

Mokslįszki rankvedžiai ir kitokios knįgos

Kninga dėl iszsimokinimo visasvietinės kalbos 15c
Apie buwimą Diewo „ „ 5c.
Grieszninkas priverstas metavotis „ 15c.
Pamokslai apie trusą „ „ 5c.
Talmudas ir musų žydai „ „ „ 10c.
Dievaitis, apysaka szios gadynės 1,00 ct.
Apleka Diewo „ „ „ „ $1,00.
Aukso Verszis, labai puiki drama „ 20 ct.
Bolesławas arba antra dalis Genowefos 30 ct.
Du puikus apraszymaj apie nedorybę žydo ir piktą augynimą wajku $1,00.
Eglė, žalczių karalienė ir Iszgriovimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramatai paraszyti Aleksandro Gužuczio, 25c.
Historije gražios Katrukos ir jos visoki „ „ „ atsitikimai 10c.
Historije isz laiko Francuzkos „ „ vainos Afrikoj' 30c.
Isz po budelio kalavijo ir Kajimas, dvi puikios apysakos, ant lietuviszko perdėjo V. Stag. 40c.
Istorija Septynių Mokintojų „ „ ir Lietuvio Sapnas 50c.
Jurgis Miłosławskis — — 80c.
Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotų po valdžia maskolians 50c.
Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus irant jų reikalaujant| atsakymą 10c.
Konstitucija dėl darbinįkų — 10c.
Namelis pusteinįko — — 75c.
Nedorybes Rymo Ciesorių, historije isz łajko „ „ ponawojimo Nerono 80 ct.
Pujkus apraszymaj tikru atsytikimu isz „ „ czesu wajnos 1863 metu 40 ct.
Prawadnikas angelskos kalbos neabdar. $1,00
„ „ „ abdarytas $1,25.
Pujkus apraszymas apie Lietuvą „ $1,00.
Rinalda Rinaldinas „ „ „ $1,50 ct.
Senowes apraszymas apie Duktery „ „ Filypo Karejwio 50 ct.
Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis 15 ct.
Tykra tejsybe isz Suwałku gubernijos 15 ct.
Szwiesa Diewo „ „ „ „ 65 ct.
Titkus Persų Karalius, „ „ 25 ct.
Uzsystanawik ant to geraj „ „ 50 ct.
Witas ir Korynna historije isz łajko persekiojimo Bažnyczios S. per Deoklecijana 95 ct.

PATENTS

Promptly secured. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. Twenty-five years experience. We report whether patent can be secured or not, free of charge. Our fee not due until patent is allowed. 32 page Book Free. H. B. WILLSON & CO., Attorneys at Law, Opp. U. S. Pat. Office. WASHINGTON, D. C.

Kas nori atsigert gardaus Alaus ir kitokių saldžių, karczių ir kitokių skanių gėrymų, tegu užeina pas tikrą lietuvį **Al. Maslauską.**

Jis taipgi laiko didelę krautuvę visokių reikalingų dėl žmogaus dalykų ir mėsinyczią su szviežia mėsa ir riebiomis deszromis, tadgi nepamirszkiteatsilankyti: po Nr. 415, 417 ir 419 W. Main str., Plymouth, Pa.

Teisingas Elgin Laikrodelis

ir Lenciugėlis Dovanai. Prisiųsk szitą apgarsinimą su savo pilnu adresu, o mes tav prisiųsime teisingą *Elgin Laikrodėlį ir Lenciugėlį* dykai dėl peržiurėjimo.

Lukszta padaryti 14 prabos aukso su pridėjimu metalo, kuris jam pridûda drutybę ir geriau laiko neg už $40.00 Viduriai yra teisingi ir gvarantavojami ant 20 metų.

Lenciugėlis dailus pauksutas ir pardavinėjamas pas dziegornikus po $3.50. Peržiurėk nuėjas ant express office tą viską ir jeigu atrasi vertu tų pinįgų tai užmokėk tą menką sumą $9.25 ir laikrodėlis su lenciugėliu bus tavo.

DIAMOND WATCH CO.

Masonic Temple CHICAGO, ILL.